

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-közut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Peletős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Tohuvabohu.

Budapest, július 16.

(v.) Ebben a mi politikai közéletünkben annyira összekuszálódnak a dolgok, hogy maholnap már a befentesek is alig tudnak benne eligazodni. A pártalakulásokban nincs semmi őszinteség, a hangzatos jel-szavakban való pártközi vetekedés az elvek teljes hiánya. takarja az egész vonalon, a parlamenti küzdelmek tartalmát nem nyíltan fellépő s a maguk erkölcsi erejében bizó eszmék, hanem settenkedő érdekek és bujkáló egyéni rokon- vagy ellen-szenvek szolgáltatják. Ez a morális zűrzavar teszi azt, hogy a politikai anárkia keríti hovatovább romboló hatalmába az egész közéletet.

Am vajjon nem látunk-e tulsötét, midőn ilyennek látjuk a magyar politika állapotát? Hát tartsunk kissé szemlét s foglaljuk aztán egybe vizsgálódásunk eredményeit. Egyik elvi alapja gyanánt a politikai erők csoportosulásának régesrégóta a szabadelvűség szerepel: legrégebb és legnagyobb a politikai pártok közt a szabadelvűpárt. Ha józan és őszinte volna a magyar közélet, azt kellene feltenni, hogy ennek a pártnak szabadelvű a programja, hogy benne foglal helyet minden liberális ember s hogy aki benne helyet foglal, annak a szabadelvűségéhez semmi kétség nem férhet. S ezzel szemben mégis a valóság az, hogy a magát szabadelvűnek mondó párt ezidő szerint kife-

jezetten konzervatív programot vall, továbbá hogy tagjai közt akárhán olyan politikus található, akik — mint például gróf Károlyi Sándor és gróf Zselénski Róbert — reakciós irányzatukat soha nem leplezték, s végül hogy legalább is ilyen számban akad ugyanazon a közjogi alapon álló, valóban szinliberális politikus, aki a többség pártkeretén kívül keres vagy talált elhelyezkedést.

Egy másik tengelye a politikai jegecedésnek az önálló vámterület kérdése. Ezen a téren sem kisebb a zűrzavar s az áltatás. A közjogi ellen-zék egy része, az Ugron-párt a vele szövethető nagybirtok érdekében már évek óta abban jeleskedik, hogy valamányszor valamely aktuális alkalom a felszínre hozza a gazdasági különválás kérdését, mindig előcipel valamely közjogi vitaanyagot, országos izgatást fejt ki a mesterségesen napirendre hurcolt nemzeti aspirációk érdekében, hogy a közfigyelmet a vámterületi kérdéstről elterelje s a gazdasági különválás zászlaja alatt tömörülni kívánók táborát megbontsa. A Kossuth-part egységesen vallja ugyan az önálló vámterület dogmáját, de tagjai közt akárhán van olyan, aki, ha az ő vótumán fordulna meg a dolog, a vámsorompók felállítását nem merné megszavazni. Viszont a kormánypárton, amely a vámközösség mellett áll mindenáron, száznál több a száma azoknak a képviselőknél, akik a választóiknak adott programjukban a gazdasági külön-

válás mellett foglaltak állást; ezek aztán hívei az önálló vámterületnek *elvben*, de *gyakorlati szempontból* a vámközösség fenntartását készek előmozdítani.

Minden egyéb téren ugyanekkora a kuszaság. Van szélső merkantilista az ellenzéken, féktelen agrárius a kormánypárton. A néppárton akad olyan politikus, aki az egyházpolitikai revíziót elejtette, viszont a szabadelvűpárton akad akárhán olyan, aki semmitsem szavazna meg szívesebben s mohóbban, mint ezt a revíziót. A közigazgatás államosításának az ellenzéken is vannak lelkes hívei, a municipalizmus a kormánypárton is talál követőket. A választói jognak széles demokratikus alapon való reformjától a radikális ellenzéken is sokan irtóznak s másfelől a többségnek is van egy árnyalata, amely szívesen elmenne az általános szavazati jog határáig.

Valóságos Babel-tornya imhol ez a parlamenti közélet. Mindenki mást beszél, mint amit gondol. Hol egymást ámitják, hol saját magukat, de őszinteségre nem bukkan az ember sehol. Az elvek eltaktikázódnak, az eszmék elszikkadnak, az ideálokat a pillanatnyi szükséglet szerint váltogatják a pártok s az emberek. Egyetlen egy dologban csupán van hallgatag meg egyezés s sokfelé szító, egymást semmi egyébben megérteni nem tudó közéletben. S ez az, hogy a népnek igazi érdekeit, az igazi népnek érdekeit a hipokrizisek e tülekedésében,

TÁRCA

Apró észrevételek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Abrámyi Emili.**

I.

Magyar turistaság.

Beköszöntött a nagy és egészséges gyalogolások évada. Megvan a könnyű turista-főlszerelés, fölszatojják a rukk-zsákokat és megindul a vig népvándorlás a szellős, árnyékos hegyek közé, — a homályos erdők, a habzó zuhatagok gyönyörű birodalmába, ahol a hatalmas, egyenes fák társaságában a görnyedt derekú, szolgának született ember is lassankint szabadnak érzi magát, korlátlanul szabadnak!...

Ít az alkalom, hogy kigyalogoljuk fejünk-ből a mindennapi élet nyomasztó gondjait és legyalogoljunk magunkról minden fölösleges hájt, ami évközben geológiai rétegekként rakódik a sokat ülő városi ember lusta testére. Angolok, franciák, németek és más egyéb európai nációk élnek is bőven ezzel az alkalommal. De az önkéntes gyaloglók lódenes ármádiájában ott vannak-e vajjon a mi magyarjaink? Ott, ott, de csak minimális mennyiségben. Olyanformán, mint a boxer-lázadás idején Khina megfenyítésére ki-

rukkolt európai hadak közt az osztrák és magyar „különítmény“ vézna csapatjai.

Lóra termett náció vagyunk, ez az igazság. A lóratemetséget átörököltük turáni eleinktől és az átöröklés ellen még most hiába harcolunk. A sors ugyan leszállított bennünket hajdani magas paripánkról. Ma többé-kevésbé mindannyian gyalog járunk. De gyalogolni nem szeretünk. A mai magyar éppen ugy nem szeret gyalogolni, mint a kacagányos, daliás ősök, akik Ázsiából a vereckeit szorosan át ide belovagoltak és a gyalogjáró szlávokat egy-kettőre szétverték, meghódították. Mi a gyalogolást szuverén lenézéssel ma is *kutyagolásnak* nevezzük. És ha nincs is annyi módunk, hogy háts-lovat, száguldó paripát vehessünk magunknak, arra kell pénzünknek lenni, hogy mihelyt be akarjuk jární Svájc, Erdély, Tirol, Felsőmagyarország legszebb, legérdekesebb, legregényesebb vidékeit: vasutra, landauerre, omnibuszra és postakocsira ülünk.

Ezért nézek én némi aggodalommal és derült kételkedéssel az alapszabályilag megalakult magyar turistaság prosperálása elé.

Turista-egyesületeink vannak már szép számmal. Bizonyítják a statisztikai adatok. De hol vannak a turisták? Hol vannak azok, akik gyalogol-

és jó polgárai a magyar hazának — még nem apadt el egészen a német vér. Továbbá a bocskoros, opánkás polyákok, a lengyel Kárpát-Egyesület tagjai, akik Galiciából jönnek át mihozzánk nyaktörő utakon. És végül az erős lábú burkusok, a szívós, kitartó németek, akik a sziléziai Turista-Egyesület jelvényeivel csatangolnak a Tátrában július közepétől október elejéig.

A szín-magyarág javarésze Alsó-, Uj- és Ó-Tátrafüred előkelő promenádjain ér el szédítő rekordokat. Váci-utcaúra és Dunaparti korzóra való remek ültözékekben sétál a sárgaporondos, sima utakon. De mihelyt meg akarja nézni a tarpataki vizesést vagy reggelizni akar (déli tizenkét órákor) a Rózsa-menház erkélyén: mindjárt kocsit bérel vagy lóra pattan.

A Tátráról beszélék? Ej, ne menjünk olyan messze. Maradjunk Budán. Maradjunk a Sváb-hegyen. Mi lett a nagy remények közt alakult svábhegyi turista-egyesületből? ASvábhegyen még mindig él az a csuf, haszontalan és bosszantó szokás, hogy a villabérlő magyarok egy része (sokszor a legelegánsabb része) németül társalog egymással. De ki látott valaha hivatalos svábhegyi turistát a Farkasvölgy szakadékaiban, a budakeszi erdő mélyebb kanyargóin vagy a Csiki-dombokon? Pedig ez a dombos láncolat nem 2700 méteres sziklacsucs, ahová csak veszedelmes mászások után jut föl az ember. Hivatalos svábhegyi turista mikor gyalogolt Hidegkutig a Hárshegyen át? Mikor gyönyörködött Budapest panorámájában a Hár-

a politikai fondorlatok e vetélkedésben még véletlenül sem, sőt még párt-politikai taktikából sem szabad diadalra jutatni. Ez a parlamentarizmus a nép fölé helyezkedik s a pártérdeket szolgálja a néperdek rovására. A parlamentjétől cserbenhagyott nép viszont egyre idegenebbül tekint az így el-fajult politikai közéletre. Nem vár semmit a parlamenttől, még nem fordult el tőle, demár nem bizik benne. Elégedetlenségét ma még csak dűnyvői, de ez a földalatti morajlás nagy vulkanikus kitöréseket jövendő, amik könnyen megrendíthetik alkotmányunk ezeréves épületét s társadalmunknak amugy is ingatag egyensúlyát.

És senki nem akarja észrevenni a közelgő veszedelmeknek elég világosan beszélő előjeleit. Senki nem meri felismerni, hogy ebből a parlamenti közéletből azért vészott ki az őszinteség, mert maga a parlament nem tekinthető többé népképviselőnek. A huszmilliónyi népnek csak egy huszadrésze választja ezt a képviselőházat; a többi tizenkilenc huszadrésze ki van rekesztve az alkotmány sáncából s el van űtve az örendelkezés jogától, csupán a terheit viseli az államnak, de alkotmányos befolyást az állam ügyeire nem gyakorolhat. A közélet ijesztő zűllésének itt van a kútforrása. Ez a parlament bátran teheti magát tul a nép valódi érdekein, mert hatalmát nem a néptől kapta, hanem egy privilegizált törpe töredéktől. S mert nem kell a néptől tartania, nyugodtan adhatja át magát a képmutatás, a cselszövés, a kölesönös ravaszkodás, az elvtelen opportunizmus kedvteléseinek. S a választói jognak most készülődő reformjától sem remélhetünk kedvezőbb fordulatot; mert ez a reform szinte hivalkodik azzal, hogy nem kiterjeszteni, hanem csak rendezni kívánja a szavazati jogot. Népképviselőt nép nélkül: — ezt a képtelen abszurdumot tehát továbbra is fenn akarják tartani. Bizony mondom, az ut, amelyen

a magyar közélet kódog, a forradalom őrvénye felé vezet; mert a népképviselői kormányzatnak a néptől való állandó elszigetelése a széles néprétegek jogos érdekeit is a forradalmi térre szorítja.

Polónyi napja.

Budapest, július 16.

Három teljes órán keresztül ma Polónyi Géza kötötte le a t. Ház figyelmét. A t. Ház ilyenkor, július derekán, azt jelenti, hogy nem kell a folyosókat fölcsongetni a negyvenedik emberért, de azért negyvenötön soha sincsenek a teremben. Nem kell az embereket megszámlálni, de nem is jó őket megszámlálni, mert vajmi kevesen vannak. Hát ezt a júliusi t. Házat ma Polónyi szórakoztatta, még pedig úgy, ahogy csak ő tudja. A civilista kapcsán mindent, de mindent szóvá tett s ebből az egy hatalmas beszédből az értelmes idegen, ha akarja, Magyarország minden gravamenét megismerheti.

De azért igazság szerint nem szabad elhallgatni, hogy még Polónyi se tudott mindvégig érdekes lenni. Sok pikantériát tudott összehozni, többet, mint előtte a szónokok egész sorozata, de mai beszéde mégsem volt olyan hangulatkavaró, olyan cezumozgató, mint rendesen. Egy kissé letarolták már előtte a rétet.

Legfrissebben báró Dániel Ernővel végzett, a kormánypárt egyetlen szónokával.

Ritka beszédpéldány volt. Három részre osztott. Az elsóban azt mondta, hogy van magyar udvartartás. A másodikban azt mondta, hogy sohasé is kértünk magyar udvartartást. A harmadikban pedig azt mondta, hogy különben majd kapunk magyar udvartartást. Hát a következetes gondolkodásnak ez a ritka mustrája emlékeztet a rendezetlen vallási viszonyok közt élő polgártársra, aki mikor egy kölesönként fazekat kerestek rajta, mély indignációval felelt: először is nem adtak nekem kölesön fazekat, másodsor az a fazék csupa repedés volt és harmadszor én egészen visszaadtam már régen.

Az igazi beszéd nem volt ilyen epigrammatikus se formára, se tartalomra nézve. Persze Polónyi, mikor nem érdekes, még mindig érdekesebb huszonöt más szónoknál, aki tapoktat is kap. Mert huszonöt átlag-szónok még bátran fordulhatott volna thémaért Polónyihoz és mindegyiknek jutott volna abból a kevésbé szenzációs beszédből is. Így, amit a királyi háztartás költségeinek természetes apadásáról, a civilista kulisszatitkairól, az udvar el nem számolt jövedelmi forrásairól s egyéb ritkán szellőztetett kérdésekről mondott: bőséges théma volna az ellenzék összes aprószenziteinek egy-egy felszólalásra. De Polónyitól valahogyan még szenzációsabb beszédet szoktak várni.

A miniszterelnökkel is sokat polemizált Polónyi. A thézise kissé merész volt, mert azt akarta volna bizonyítani, hogy Tisza István — *közjogi amalfabéta*. Hát ezen még az ellenzéki hallgatóság is mosolygott. Látnivaló volt, hogy ez csak amolyan polónyizmus. De Tisza István ilyen tréfát sem ismer s vajmi hamar fizetett, még pedig a maga ráspoly-nyelvén. Mialatt ugyanis Polónyi azt magyarázta, hogy mi lesz a tizenegyedik paragrafussal, Tisza csak úgy félvállról átszólt:

— Szánalmas rabulisztika ez, semmi más.

Polónyi visszavágott:

— Kettőnk közül szánalmas csak ön lehet, akinek a közjogról fogalma sincs.

S most jött az igazi Tisza-válasz:

— Szánalmas csak akkor volnék, ha dicsérné az ur!

Hosszan foglalkozott Polónyi előbb a királylyal, aztán a trónörökössel. A király engesztelhetlenségének illusztrálására azt is felhozta, hogy még *Kossuth Lajos fának sincs helye az udvarnál*.

— *Pedig odaváló volna!* — suttogeta kenetteljesen *Hock János*, nyilván azzal a cézzal, hogy legujabb szerepe szerint az ellenzéki haragosokat iparkodják összebékéltetni. S a néppárt mindjárt nevetett is, nagyon boldogan.

A trónörököséről szólva, Polónyi különösen azt fejtegette, hogy a trónörökös házassági nyilatkozatát becikkelyező törvény mennyit ér. S az egész beszédből éppen

mas-határhogy tetejéről! A svábhegyi turistaság abból áll, hogy a éválhgyi turisták pontosan befizetik a tagsági díjakat és a svábhegyi turista-egyesület ezekből a díjakból pompás utakat, kényelmes gyalogútványokat csináltat a — budaörsi kőfák és tejesasszonyok számára.

Lesz-e valaha másképp? Remélem és kívánom. Egyelőre úgy állunk, hogy a mi turista-egyleteink csinosan berendezett kaszinók, ahol a gavallértársak kártyával, csibukkal és világgraszáló politizálással töltik az időt. Ha pedig a magyar turistában megmozdul a kóborlás vágya: gyorsvona-ra ül, rengeteg málhával letelepszik valami gyönyörű hegyes vidéken és lovon, öszvéren, batyón vagy hordozó-széken viti föl magát a *Szép kilátáshoz* címzett vedégfogadó erkélyére. Oda is csak azoknak a napokon, amikor egy óráscskára hütelenné válik az imádott kártyához, csibukhoz és politikához.

Innen van, hogy Karlsbad publikumának a fele gyomorbarjos és köszvényes magyarokból áll. Ellenben az angolok közt — például — akárhány fürge agastyán akad, aki hetvenes korában még gyalog-túrokat csinál a Mont-Blancra. Fiai és unokái élén.

II.

Egy kis életösztön.

Szeretem nézni a sürgő embert. Szeretem nézni az emberarcu hangyabolyt, amint világ-városok utcáin forr, pezseg, szerteszét szalad;

száz meg száz külön foglalkozást tűz; tömérdek vágyat, reményt és illúziót hajhász szakadatlanul. Bámulom a nagy mestert, a felülmulhatatlan virtuózt, aki ezt a világot megteremtette és örökre biztosította egy kis életösztön árán.

Ez a remek számításal belénk plántált életösztön városokat emel és milliányi rajokban együttélésre kényszeríti az emberiséget. Ez a kis életösztön mindenkit arra bír, hogy terveket szőjön, hogy célokat tűzzön ki, hogy izzadva, vergődve törje magát, hogy a történelem-csinálásban soha el ne lankadjon. Noha világos mindenki előtt, aki egy kicsit konyit a természet-tudományokhoz, hogy ezt a rövid ideig tartó játkot pillanat alatt összetöri a halál; hogy az egyén kurta életére örökös elmulás következik; hogy ez a sok reális terv, munka és fáradozás úgy pattan szét a halál hideg lehelletétől, mint a szalmaszál végén táncoló szappanbuborék; hogy az egész pozitív földi élet hamuban, porban, ködben, árnyékban, öntudat nélkül való semmisségben végződik el.

Sőt a műveltebbek még többet tudnak. A műveltebbek még azt is tudják, hogy nemcsak az egyes ember, nemcsak az egyén veszendő, hanem el fog mulni az egész emberiség, ha majd a föld végképpen kihül és a napnak nem lesz melegítő ereje többé. A föld maga is meghal. A fagyos hold sorsára jut és úgy fog bolyongani a világűrben, mint egy tündöklő koporsó.

Vajjon ez a tudat nem alkalmas-e arra, hogy

minden becsvágyat, minden komoly célt nevetéses agrémé alázzon bennünk? Nagyon alkalmas. S mit látunk mégis? Azt látjuk, hogy éppen a műveltebbek emésztik magukat legjobban magas törekvések, századokra szóló institúciók megvalósításával. Politika, tudomány, művészet, tállalmányok révén éppen ők akarják mindenáron boldogítani a pusztulásra szánt és feltétlenül elenyésző emberiséget.

Mi tartja föl az emberi élet esődjét? Mi az oka, hogy nem hagyjuk abba ezt a céltalan bohózatot, mihelyt a végső megsemmisülés tudatára jöttünk? Az a kis, durva életösztön. Az a csöpp valami, amit a nagy Coppelius mester a maga eleven babáiba oltott. Ez a csöpp valami erősebb minden filozófiai okozódszál.

Igazán jól multhat a mi apró komédiánkon. Agyvelőt adott nekünk, hogy jól játszhasuk a szerepeinket. De nehogy visszaéljünk ezzel a becses ajándékkal, nehogy játék közben akaratosan kiálljunk a sorból, nehogy bölcs megfontolással pihenni menjünk a meddő színészkedés elől: belénk verte a mindenható életösztönt. És a kis efermer komédiások trónon, harcmezőn, miniszteri széken, tözsdén, parlamentben, templomban, piacon, bíróságban, szerkesztő-asztalok mellett: játsszanak tovább, szorgalmasan játszanak tovább. Addig játszanak, ameddig ő akarja. Ameddig eszébe jut, hogy legördítse a függőnyt és így kiáltson föl a fagyos, kihült bábszínház fölött: Vége a komédiának!

erre felelt meg mindjárt **Tisza** István miniszterelnök. tiltakozván a felfogás ellen, mintha a trónörökös úgy viselkedhetnék, mint azt neki Polónyi szeretné szuggerálni. A többség ezt a tiltakozást nagyon melegen honorálta, de ezzel csak ellensúlyozni kívánta azt a nagy hatást, melyet Polónyi Géza nemcsak az ellenzéki hallgatóságra, hanem a karzati közönségre is tett.

Polónyi Géza kívül ma csak **Veres József** jutott szóhoz, az is csak azért, mert szerencséjére Polónyi előtt beszélt. Másközülben Polónyi az ötórás üléssel is játszva megbirkózott s éppen csak annyi időt engedett, hogy ülés legvégén **Sebess Dénes** megokolhassa egy régebben bejegyzett indítványát a székely telekkönyvek kiigazítása dolgában . . .

A képviselőház ülése július 16-án.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órakor. —

Elnök: **Báró Feilitzsch Arthur**.

A kormány részéről jelen vannak: **Gróf Tisza István, Lukács László, Plósz Sándor**.

Elnök: Megnyitja az ülést és előterjeszti a feliratokat.

Napirenden van

A civilista

felemeléséről szóló törvényjavaslat.

Verecs József: A törvényjavaslatnak már szövegezése is közjogi sérelem. Már a cím: „Ó császári és apostoli királyi felsége legmagasabb udvartartása”, sem felel meg a törvényeinknek. Ilyen udvartartás a mi közjogunk nem ismer, ilyen udvartartás részére költségeket a magyar országgyűlésről kérni nem lehet. Ki kell javítani a címet törvényeinknek megfelelően; „a magyar királyi udvartartás költségeire vonatkozó törvényjavaslat” felel meg a mi közjogunknak. (Helyeslés balról.) Nem szabad a törvényjavaslatokban a szavakkal dobálózni, mert keserű előzmények mutatják, hogy ebből milyen sértő magyarázatok keletkeznek. A törvényjavaslatban nincs precizozva, hogy mekkora összeg fordították a király személyes szükségleteire, mekkora a főhercegekre és az udvari személyzetére. Pedig fontos dolog az, hogyan oszlik meg ez a nagy pénz az udvartartásban s mennyit kapnak a velünk szemben ellenséges indulattal viseltető udvari alkalmazottak. (Helyeslés balról.) Ellenzi az udvartartás költségeinek felemelését. Mutassanak csak egy helyet Magyarországon, ahol a Habsburg-ház uralkodásának áldásos nyomait láthatnók. Hol láthatjuk az uralkodóház bőkezűségének nyomait? Mutassanak egy tudományos vagy művészeti intézményt, mely az uralkodóház bőkezűségéről tesz tanúságot. (Ugy van! balfelől.)

A nagy és fényes ünnepélyeken csak a király képviselőit, de nem a magyar királyt látjuk. Miért kell hát udvartartási költség, ha hiányzik

Vagy talán több és magasabb dolog ez, mint pusztá életötöztné? Talán az, ami nyers, durva életötöztné a tigrisnél, a patkánynál, a keselyűnél: az minálunk, gondolkodó embereknél, kötelességtudás! Ugyanaz a fenséges törvény, ami óriás planétákat kerget nagy és szabályos rendben egymás körül?

Higyük, hogy így van. Legyezzünk a hiúságunkat azzal, hogy mi, mikroszkópikus parányok, éppen egy a kötelesség rabjai vagyunk, mint a világ-egyetem kolosszusa.

Óriás apánkat, a földet, ez a gyönyörű kötelességtudás arra kényszeríti, hogy híven körülzsaladjá kiszabott pályáját, mint betanított ló a cirкус köröndjét, noha rengeteg buksi-fejében ott dereng annak a tudata, hogy százezer esztendő múltán fagyos kadávérré gémberedik.

Mi, parányi halandók, szintén ennek a nemes kötelességtudásnak engedünk, amikor opponálunk, aspirálunk, konspirálunk, disputálunk, komponálunk, spekulálunk és defraudálunk a legkomolyabb felindulások közt, — noha tisztában vagyunk azzal, hogy azéptukkanunk és elveszünk nyom nélkül, mint a szalmaszál végén táncoló szappanbuborék.

a magyar udvartartás! (Ugy van! balról.) Társadalmunkat okozza még a miniszterelnök is, hogy a király nem tartózkodik közöttünk. De ez a társadalom, ennek tagjai jók voltak vesztély esetén s a történelem bizonyítja, hányszor mentette meg ez a megvetett társadalom, ennek királyhű és lelkes tagjai a trónt a Habsburg-ház részére. (Ugy van! balról.)

Magyarországot nem a magyar törvények, hanem bécsi akarat és befolyás alapján kormányozzák. A javaslatot nem fogadják el, hanem határozati javaslatot nyújt be.

Polónyi Géza: Monarchikus államokban a kormányoknak már lojalitási szempontból is arra kell törekedniük, hogy ilyen kérdéseknek tárgyalására, mint a civilista felemelése, válaszszák meg az alkalmas időt, mert ellenkező esetben a lojalitás rovására megy a dolog. A mi kormányunk pedig valószággal antidinasztikus törekvéseket árul el, mikor ezt a javaslatot akkor terjeszti a törvényhozás elé, mikor a népké sulyos viszonyok között a megélhetéssel kell küzdenie, mikor politikai és közjogi viszonyaink olyanok, hogy ilyenfajta javaslattal csak még jobban elmérgesítik ezeket. (Ugy van! balról.) Az arisztokrácia és a képviselőház egy része, akik a többségben foglalnak helyet, e javaslat tárgyalásának ideje alatt nem vesznek részt a tanácskozásban. Ez az öröndetes jelenség, mely azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök nem örönd saját pártjában valami meleg szeretetnek, mert mellette és javaslata mellett báró **Dániel Ernő** egyedül szállt szóra. Sajnálja tehát, hogy ezzel az egyetlen szóval nem tud polemizálni, mert ez sem mondott semmit s így nincs mit megcáfolnia.

Az antidinasztikus törekvéseknek a történelem tanúsága szerint sohasem a nemzet volt a hibás, hanem mindig valamelyik király, aki alkotmányunkat meg nem érte vagy félremagyarázta, az ellen eszelekedett. (Ugy van! balfelől.) A nemzet sohasem tett olyant, amiből antidinasztikus törekvésekre lehet következtetni. (Ugy van! balról.) Lejár már az az idő, de nem is ismerte alkotmányunk annak jogosságát, hogy a király a nemzetnek parancsolója legyen. A király az alkotmány öre, nem pedig a nemzetnek ura. (Ugy van! balról.) Mi a civilista költségeit nem érzelmi szempontból tárgyaljuk és nem is tárgyalhatjuk, mert nemzet és király között ilyen viszony, fájdalom, nincsen. (Ugy van! balfelől.) A civilista történetével foglalkozik. A nemzet az udvartartás költségeinek megállapításánál nagy áldozatkészséget tanúsított azért, hogy történeti múltjának megfelelően magyar udvartartása legyen. Amikor megállapították a civilistát, a magyar király udvartartására kérték és állapították meg. (Ugy van! balról.) De nem lehet képzelnünk olyan öröndjést, hogy a nemzet egy olyan udvartartás céljaira, mint a mai, a magyar nemzet költségvetésébe felvegyen egy krajcárt is. De vajon miért emlegeti a főhercegeknek és főhercegnőknek adandó apánaszt a miniszterelnök? Törvényeink alapján nekünk az apánaszokhoz semmi közünk, mi a főherceg uraknak és asszonyoknak nem adunk semmit. (Ugy van! balról.)

Folzner Jenő: Ugy van! Menjenek dolgozni és keressenek pénzt!

Polónyi Géza: A királyi várpalota építésének költségei nem okolhatják meg a civilista felemelését. Sokkal helyesebb 25 éven át az állampénztárból kifizetni a királyi palota építésének költségeit, évenként 600.000 koronát, mint örök életen át fizetni kétféle. (Ugy van! balról.) Inkább fizesse ki az állam az építési költségeket, mint hogy később azt mondják, hogy királyi kegy folytán van királyi palotánk — a magunk pénzén. (Ugy van! balról.)

Sebess Dénes: Valóságos szemfényvesztés!

Polónyi Géza: Lehet-e jogállamban elképzelni azt, hogy a király első fődudarmestere utján közjogunkban ismeretlen rendjelekkel megadótatja az állampolgárokat és nem tudjuk, hová fordítatik ez a pénz. Ezt az állapotot nem tűrhetjük, mert ezek törvényeinkkel ellenkeznek. A miniszterelnök megint egy közjogi botlást követett el. Azt mondotta, hogy fel kell emelni a civilistát, hogy meg legyen az udvartartás terén is a paritás. Hát ennél botrányosabb közjogi botlást még nem követett el miniszterelnök, mert azt mindenki tudja, hogy az udvartartás nem közös ügy, itt tehát paritásról nem lehet beszélni. Rettenetes közjogi tájékozatlanság kell ahhoz, hogy egy miniszterelnök ne tudja azt, hogy paritásról csak közös ügyeknél beszélhetünk. (Ugy van! balról.) Szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(Szünet után.)

Polónyi Géza: Egyik felszólalásában azt mondja a miniszterelnök, hogy az ellenzéki pártok elismerték a német nyelvnek a hadseregben

való törvényességét s a királynak a nyelvre vonatkozó felségjogát. Hivatkozott **Horánszky** egyik beszédére is s ebből azt következteti, hogy a német nyelv törvényes a hadseregben. Ezt **Horánszky** sohasem mondotta.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ez száznalmas rabulisztika!

Polónyi Géza: Száznalmas kettőnk közül csak a miniszterelnök. Akkor volnék csak száznalmas, ha dicsérné a miniszterelnök. **Horánszky** beszéde arra enged következtetni, hogy a nyelv joga a királynak fentartott jog, de nem arra, hogy ez törvényes állapot is. Szerintünk pedig nem is fentartott jog, hanem a nemzet joga. **Gróf Apponyi Albert** kegyvesztett lett. Miért? Mert becsületlen politikai meggyőződéséért követve, nemzeti ügyünket szolgálta. És ezért az udvari bálón, mint a magyar képviselőház elnöke melöltetett. Azért, mert a nemzeti jogok érvényesítését követeli. (Ugy van! balfelől.) **Kossuth Ferenc** azért, mert a nemzet legnagyobb fiának, **Kossuth Lajosnak** a gyermeke, bár tagja a törvényhozásnak, ki van zárva az udvartól.

Hock János: Pedig odavolt!

Polónyi Géza: A magyarországi udvartartásnak, **gróf Apponyi Lajosnak** kinevezése nem miniszteri ellenjegyzéssel történt. Miért? Mert a magyarországi udvartartásnak nem ismerik el az udvartartás közjogi méltóságát, hanem cselédnek tartják. Mit bizonyítanak mindezek? Azt, hogy az udvar törvényeinket nem respektálja és azt, hogy törvényeinkben a magyar udvartartásra vonatkozólag lefektetett elvek nem valósítatnak meg. (Ugy van! balról.) A trónörökös házassága alkalmával hozott törvény, bár ebben egyoldalú ígéret foglaltatik a trónörökös részéről s nem derogál a pragmatika szankciónak, nem egyéb, mint a házi törvényeknek a mi törvényeinkbe való becsapódása. (Ugy van! balról.) Ez a törvény s általában az egész házi törvény arculaspása a mi törvényeinknek, semmibevevése házassági jogunknak. Mi nem ismerünk nem egyenrangú házasságot, nálunk a király felesége királyné, gyermeke a trón várományosa. (Ugy van! balról.) Azt az esküt, amelyet a családi szentély és a családi érdekek ellen tesznek le, nem szokták megtartani s megeshetik, hogy itt is megtörténik ez. De itt felmerül az a kérdés, hogy **Ferenc Ferdinánd-e** a trónörökös? Mert amennyire vallásos és kötelességtudó emberek ismerjük őt hallomásból, nem lehet feltelni róla, hogy legszentebb kötelességének teljesítéséről, országának meglátogatásáról és megismeréséről ezideig megfeleldkezett volna. Ugy látszik, ő tudja, hogy nem következik sorrendben s nem ő a trónörökös. A magyar nemzet jogának olyan semmibevevése ellen, amelyet e kérdésben az udvar tanusit, a leghatározottabban tiltakozni kötelességünk. (Ugy van! balról.)

Szóvá teszi a közös hadügyminiszter legutóbbi rendeletét. A közös hadügyminiszternek a közös hadsereg nyelvkérdéséhez semmi köze. És ime, most megjelenik a közös hadügyminiszter rendellete, amely nem ismeri a magyar államnyelvet, hanem egyenrangúvá teszi a csehvel, lengyelvel, horvátal, sőt ennél tovább megy: az oktatás terére is elmerészkedik és megállapítja az oktatás nyelvét. Mi köze ehhez a közös hadügyminiszternek? (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ez a rendelet nemcsak azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök ígéretei nem egyebek szemfényvesztésnél, hanem azt is jelenti, hogy most már alkotmányunk ellen folyik a játék. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Még egy kérdéssel akar foglalkozni. A miniszterelnök azt mondotta, hogy a magyar társadalomnak át kell alakulnia s ha ez a folyamat végre megy, ha a társadalmi élet vonzó erőt fog gyakorolni, akkor el fogjuk érni, hogy az uralkodóház és a király szívesen fog körülünk tartózkodni. Ez egy újabb sérelem. A király idegen nyelvet tesz meg vezényleti nyelvűvé a közös hadseregben, a chlopyi hadparancsossal végig sérti a nemzetet, akkor azután a kormány elől a civilista emelésevel. Az uralkodóház tartozik a maga szükségleteit a civilista és az ország anyagi erejéhez képest berendezni. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Nem a nemzet és nem a társadalom köteles az udvartartáshoz alkalmazkodni. Annak a királynak, aki nem érzi magát itthon a mi körülünk, aki nem tagja a magyar szent koronának, hanem azt hirdeti, hogy a nemzet és a korona az övé; annak a királynak, aki a magyar nemzeti nyelvet törvény és alkotmány ellenére hátterbe szorítja; (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) aki nem teljesíti szent kötelességét, amelyet a törvény előír, nem állítja fel a magyar udvartartást: annak nem szavazza meg a civilistát. (Hosszantartó, élénk éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Se kedve, se célja annak, hogy **Polónyi** beszédére behatóan válaszoljon, de egy-két megjegyzését nem hagy-

PFANHAUSER-féle
Perfect-separatorok.
Perfect tejgazdasági
Berendezések és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

hatja szó nélkül. Polónyi elferdítette azt, amit a magyar társadalom átalakulásának szükségéről mondott.

Polónyi Géza: Nem az ön felfogására értetem, hanem az udvarára!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ugyan, kérem! Ne forgassuk a dolgot.

Polónyi Géza: Hát csak tessék, én nem bánom!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Apponyival szemben már megmagyarázta, mit értett az alatt, hogy a magyar társadalmi életnek át kell alakulnia, hogy vonzóerőt keltsen és rokonszenvet ebresszen. Apponyi loyálisan elismerte, hogy félreértette a társadalmi élet átalakulásáról szóló mondást. Vajjon loyális-e ezek után Polónyi eljárása, azt bírálja el a Ház. (Helyeslés jobbról.) Ami a közös hadügyminiszter rendeletét illeti, az teljesen loyális, mert a némettel egyenrangúvá teszi az oktatás terén a magyar nyelvet és helyesen distinguál, mikor a nemzetiségi nyelvekről beszél. Ez a rendelet egészen korreket végrehajtása a megállapodásoknak. (Helyeslés jobbról.) Tiltakozik Polónyinak a trónöröklés rendjére vonatkozó felfogása ellen. Megengedhetetlen az olyan nyilatkozat, mintha a trónöröklés rendje labilis volna s mintha nem tudnák, ki a trónörökös. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Rátkai László: Csak a komáromi kalendáriumtól tudjuk, t. miniszterelnök ur! (Zaj a szőlőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Tudjuk a magyar törvényekből, az 1823. évi törvényből és a mostani speciális esetre való tekintettel abból a törvényből, amely a trónörökös nyilatkozatát beikkelyezte; (Élénk helyeslés a jobboldalon.) tehát nincs semmi kételkedésnek és bizonytalanságnak helye s ne is legyen, mert nincs nagyobb veszedelem, mint az, ha a dinasztikus érzések sérelmet szenvednek. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Hát a nemzeti érzések?)

Rákosi Viktor: A dinasztikus érzésekből megél a kormány, de a nemzet nem!

Gróf Tisza István miniszterelnök: . . . ha a trónöröklés rendjéhez bárcsak a bizonytalanság árnyéka is hozzáférközhetik. Tiltakozik az ellen, hogy Polónyi ilyen módon belevonolja a trónörökös személyét a politikai vitába és hogy a saját okoskodásához mért felfogást imputáljon a trónörökösnek. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza: A miniszterelnöknek a társadalomra vonatkozó kijelentését csak úgy lehet értelmezni, hogy a társadalom eddig nem volt olyan, hogy vonzóerőt gyakoroljon, csak ezután lehet ilyen, ha átalakul. Amit a miniszterelnök mondott, azt csak így lehet értelmezni.

Rákosi Viktor: De a pénzünk jó, ugye?

Polónyi Géza: A királynak kell átalakulnia, nem a nemzetnek. A trónörökösöt tiszteletlenül nem nyilatkozott, csak történeti és jogi érveket hozott fel az ügyben. Ami pedig a hadügyminiszternek a nyelvkérdésben kiadott rendeletét illeti, tiltakozik az ellen, mert a hadügyminiszternek semmiképpen sincs joga e kérdésben intézkedni. (Helyeslés balról.)

Elnök: Megállapítja a következő ülés napirendjét.

Következik Sebess Dénesnek a

székely telekkönyvek helyesbítése

tárgyában bejegyzett indítványának indokolása.

Sebess Dénes: A székely nép elszomorító viszonyainak egyik főoka a telekkönyvek zavaros volta. Különösen azon a vidéken, ahol tagosítás nincsen, olyan rendezetlenek a telekkönyvek, hogy az egyéni tulajdont is veszélyeztetik. Az egész munka sok pénzbe nem kerül s így a financiózás nem akadály. Felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy tagosításoknál alkalmaztasson szakképzett mérnököket, akik műegyetemet végeztek, mert egyik oka a telekkönyvi zavaroknak a mérnökök által végzett elmunkálatok gyarlósága. Kéri az igazságügyminisztert, mivel indítványa nem involvál határozatot, fogadja el azt. (Helyeslés balfelől.)

Flósz Sándor igazságügyminiszter: Maga is elismeri, hogy a telekkönyvek helyesbítése szükséges, de ki kell, hogy jelentse, hogy már éppen Erdélyben ezek a munkálatok évek óta folynak. Mivel azonban államköltségen kell ezeket végeztetni, törvényhozási intézkedés szükséges a felvett költségek kiutalásához. Különben az ideai költségvetésben e célra bizonyos összeg fel van véve. Mivel nincs kellő számú mérnök, a dolog lassan megy és drága. Különös figyelmet fordít a mérnökök kvalifikációjára s általában az egész birtokrendezésre.

Sebess Dénes köszönettel tudomásul veszi a

miniszter választát, indítványát visszavonja s nem kívánja annak tárgyalatását.

Elnök: Az ülést háromnegyed 3 órakor be-zárja.

BELFÖLD

A civilista-vita. A civilista felemeléséről szóló törvényjavaslat felett megindult vita a befejezéshez közeledik. E hét közepén, esetleg azonban csak a hét végén kerül a sor a szavazásra. A képviselőház hétfői ülésén Endrey Gyula, Polczner Jenő és báró Bánffy Dezső, kedden Eötvös Károly, Günther Antal és Gaál Sándor, szerdán Mezőssy Béla, Darányi Ferenc, Mukits Simon és Kecskeméthy Ferenc fognak felszólalni; kivüléddig eddig más felirva nincs és így esetleg már csütörtökre remélhető a civilista felemeléséről szóló törvényjavaslat felett való szavazás.

Nemzetiségi mozgalmak. Az egyetlen román nemzetiségi képviselő, dr. Vlád Aurél választókerületének központjába, Dobrára választógyűlést hívott egybe, hogy a néphevelési törvény módosításának tervezete ellen tiltakozzék. A gyűlésre a szerb és tót nemzetiségi képviselők is elutaztak Dobrára, honnan a holnapi vasárnapon az aradi tribunisták főfészkéhez közel eső Brádra utaznak, hol a román, tót és szerb túlzó nemzetiségi pártok vetérférfiai együttesen fognak tanácskozni ama közös eljárás felett, melyet a nemzetiségek a kormány néphevelési javaslata ellen tanusítani szándékoznak. E gyűlésen azonkívül meg fogják állapítani a nemzetiségeknek a legközelebbi képviselőválasztások alkalmával kifejtendő akciójának módait. A nemzetbontó munka körében a külföldön is folyik. Párisban a napokban alakult meg a román, bolgár és szerb ugynevezett *dunamelléki országok ifjúságának ligája*, melynek az a célja, hogy a nemzetiségek szabad fejlődését kölcsönösen támogassák. Hasonló egyesületek fognak legközelebb Európa más fővárosaiban is alakítani.

KÜLFÖLD

A forrongó Balkán. A Konstantinápolyból érkező táviratok a macedóniai forrongásokra vonatkozó híreket részben rektifikálják. Így például azt állítják, hogy a külügyminiszternek az egyetértő hatalmak nagyköveteivel folytatott tárgyalásainak nem az volt a céljuk, melyet a lapok hirdettek. Az összejövetelen, mint mindig, csak a reformok keresztülvitelét sürgették a követek, hogy a helyzet ne romoljék még tovább is. Tévesek a *kumanovai* vasúti merényletről szóló jelentések is, amennyiben csak két merénylet volt, amelyek közül a Badománál elkövetett egy *redif-zászlóaljnak* volt szánva, mely egy nappal azelőtt ment az illető vonalon.

Hay államtitkár rendjele. Hay, az Egyesült-Államok külügyi államtitkára szakított az eddigi hagyománnyal és elfogadta a francia becsületrend nagykeresztjét, melyet a Combes-kormány azzal a megokolással ajánlott fel neki, hogy Hay élvélhetlen érdemeket szerzett a világbéke fenntartása körül. Hay az első amerikai miniszter, ki idegen államnak ilyen ki-tüntetést elfogadja, és ő is csak *Roosevelt* elnök tanácsára tette, ki azt a meggyőződésével fejtette ki előtte, hogy a francia kormánynek ez a figyelme Pétervárott nagyon kedvező hatást tenne.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 16.

A Dasicsao és Haicsöng között elterülő harcterről nem érkezik nevezetesebb hír. Ugylátszik, az oroszok nem vonultak még ki Dasicsaóból és keményen ellentállnak a japánoknak. Sőt egy nagy angol lap levelezője azt is tudni véli, hogy az oroszok a Mukden felé vezető egész utat, egyes jól megerősített pozíciókban, részletenként fogják megvédeni. Szerinte a japánoknak sok véres csatát kell megvívniuk, míg Mukdenbe érnek. Hát ez lehet. De ha Kuropatinnak valóban ez a terve, ha egymásután következő pozíciókban valóban komoly és elkeseredett ellentállást akarna kifejtetni, akkor végzetes hibát követne el. Már a Jalu-folyónál kitűnt, hogy milyen szomorú eredménye lehet annak, ha valamely sereg olyan pozícióban fejt ki komoly ellentállást, melyet nem akar komolyan megtartani. Milyen kilátása lehet az orosz fővezérnek arra, hogy Mukden előtt győz, ha már előzőleg két-három csatában kikapott? A háborúk története azt tanítja, hogy olyan egymásután következő pozícióknak nagy hévvel való megvédése, melyek a döntésre nem folytathatnak be, mindig nagy kudarccal végződött. Ha Kuropatkin nem akar ezekkel a tapasztalatokkal ellentétbe jönni, akkor döntő csatára kell készülnie és arra kell törekednie, hogy álmozdulatokkal, jelentéktelen csatározásokkal minél tovább távoldartsa az ellenséget főhaderejétől. Ugy látszik különben, hogy Kuropatkin tényleg elkövet mindent a japán támadó seregek egyesülésének megakadályozására és ezért küldött Kurokinak a Föncsuilin szorosból előnyomuló hadserege ellen erős hadoszlopokat.

Port-Arthur ostroma.

London, július 16.

Tokióban egyre nagyobb lelkesedéssel készülnek Port-Arthur bevételének győzelmi ünnepeire. A lampion-gyárosok éjjel-nappal dolgoznak és a rajzolók a legfantasztikusabb terveket dolgozzák ki a lampionok díszítésére. A szomszéd erdőkben egész nap szedik az ágakat és galyakat, a zászlógyarak nem győzik a megrendeléseket teljesíteni. A vendéglők és teaházak virággal és galyakkal vannak díszítve. Az ünnepi napot oly biztosan várják, mintha valami naptári nap volna. Az utazó úgynökségek már kéjkiirandulásokat hirdetnek *Port-Arthur*-ra. S azok a japánok, akiknek hozzátartozójuk *Port-Arthur*-ról elesett, zarandokutra készülnek kedves halottjuk sírjának fölkeresésére.

Pétervár, július 17.

Alerejev helytartónak Miklós cárhoz intézett július 14-iki keletű távirata a következőket mondja: 5-iki port-arthuri jelentések szerint 3-án és 4-én védővonalunk jobb szárnyán küzdelem folyt le a lunvanti állásokért. Estefel *visszavertük az ellenséget. Számos erődítés a kezünkbe esett.* E két nap alatt *Novik* nevű cirkálóhajó, valamint ágyu- és torpedónaszádok vonultak ki és oldalról lövöldöztek az ellenséget, amivel is hozzájárultak a közös sikerhez. A legnagyobb kárt tettek bennünk az ellenségnek több, mint husz gépgégyere. E kétnapos ütközetben elesett *egy kapitány és egy hadnagy, megsebesült két hadnagy és*

Fényképezési műkedvelőknek
Kütnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatlan pillanat kézi-apparátusok
MOLL A. cs. es kir. udv. szállitonál, **BÉCS, Tuchlauben 9. sz.**
Kivánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapított 1854-ben.

egy alhadnagy. Igen súlyosan megsérült Gantimurov herceg, Stössel tábornok szárnysegéde. 35 katonai elesett, megsebesült 247. Stössel tábornok vezérkari főnöke, Roisz ezredes könnyen megsérült. A japánok vesztesége a két nap alatt, khinai jelentések szerint, 2000 fő. Július 7-iki jelentés szerint a mieink hatalmukba ejtettek egy kiálló hegyet, mely a Lunvantan-szoros tulajdonát biztosítja. *Elesett egy kapitányunk és egy hadnagyunk*, megsebesült egy alhadnagy és 21 közlegény. Beérkezett hírek szerint július 1-én Daliban mintegy 10.000 ember szállott partra 50 ágyuval. Az egész város hemzseg japán katonáktól. Az ellenség helyreállítja a hajóműhelyeket és a villamos központot. Az egész vidéken helyreállítják a vasuti vonalakat, de mozdonyok híján a vasuti kocsiakat khinaiak húzzák. Július 9-én abbahagyták a japánok az előrenyomulást és elfoglalt állásaikban körülszáncolták magukat. A naponként előforduló csatározások zavarják munkájukat. Az esőszerű következtében az utak többhelyütt megrepedeztek. A csapatok szelleme kiváló.

London, július 16.

A japáni flotta Togo parancsnoksága alatt újra bombázta tegnap Port-Arthurt.

Berlin, július 16.

A Wolff-ügynökség jelenti Adenből: A Szmoleszk nevű orosz másodosztályú cirkálóhajó tegnap délután 2 óraker feltartóztatta a ma reggel ideérkezett Prinz Heinrich nevű német postagőzöst és kényszerítette a japánoknak szánt 31 zsáknyi levelepósnak és 24 láda postacsomagnak leadására.

A japánok Niucsvang előtt.

London, július 16.

A japánok még mindig Szungkhatien mellett állanak, de tüzérsegük már nyugtalanítja a niucsvangi orosz előőrsöket és Dasicsao környékén elfoglaltak néhány pontot. Az első és második hadsereg mozdulataiból azt kell következtetni, hogy az oroszokat be akarják zárni. Lehetetlenné akarják tenni, hogy az oroszok Dasicsaóból Hajsöngbe visszavonulhassanak, de Kuropatkin főhadiszállásán azt hiszik, hogy az oroszok képesek lesznek a japánoknak Liaojang ellen való támadását visszautasítani és egyidejűleg minden irányban támadóan fellépni.

Hogy milyen messzire vannak a japánok Niucsvangtól, azt nem lehet pontosan megállapítani, egy magából Niucsvangból érkező távirat szerint a várostól tizenöt kilométernyire keletre kemény csata folyik. Az orosz főhadiszállásról megerősítik, hogy az orosz haderőket innen visszavonták. A Daily-Expressnek jelentik Csifuból: A japánok nagyszabású kettős oldalmozdulatot tesznek a vasut mentén, Kajping és Liaojang között. Oku három hadosztályal közeledik Niucsvanghoz és utjában minduntalan apróbb harcokat kell vívnia. Nodzu hadserege, amely Oku hadseregénél erősebb, kelet felől a vasúthoz közeledik, míg Kuroki öt hadosztályal az oroszok visszavonulását igyekezik elvágni. A japánoknak igen erős tüzérsegük van. Haderőjük a következő: Oku hadserege 65.000 ember 244 ágyuval, Nodzu hadserege 80.000 ember 180 ágyuval, Kuroki hadserege 105.000 ember 226 ágyuval; ezzel szemben Kuropatkinnek mindössze 115.000 embere van 200 ágyuval.

Jól titkolt haditervek.

London, július 16.

Az első japán hadsereg főhadiszállásáról érkező jelentések szerint az orosz csapatparancsnokok még csak nem is sejtik, hogy mik a japánok tervei. Ez a bizonytalanság oly bémóton hat rájuk, hogy csapataikat sokszor visszavezénylik oly hadállásokból, amelyeket

csak néhány nappal előbb óriás áldozatokkal védelmi állásba kelyeztek.

A manduriai haretér.

London, július 16.

A khinai kormány annyira biztosra veszi a japánok győzelmét, hogy már Manduria jövőjéről tanácskozik. Japán ugyanis megígérte, hogy visszaadja az országot Khinának. Csangcsitung alkirály azt ajánlja erre az esetre a kormánynak, hogy Mandsuországot nyissa meg az összes nemzetek kereskedelmének, úgy hogy az összes államoknak érdekében álljon, hogy Mandsuországot ne kerüljék vissza Oroszország birtokába. A khinai kormány a három mandu tartomány mindegyikének élére polgári kormányzót fog állítani, akik az alkirálytól függenek. Az özvegy császárné kedvezően fogadta ezt a tervet és Hunan alkirályát szemelte ki Mandsuországot első alkirályává.

Pétórvár, július 16.

A Novoje Vremja közli: Kuropatkin azért üritette ki Kaipingot, hogy meghusisítsa Kurokinak azt a tervét, amely arra célzott, hogy Kuropatkin mérkőzésre kényszeríti a szalatt a japán sereg egy nagy része Liaojang ellen fog nyomulni. Kuropatkin főgyelmét azonban Liaojang felé irányítja s minden stratégiai művészetével azon van, hogy a döntő ütközetet halogassa.

Pétórvár, július 16.

Szaharov tábornoknak a vezérkarhoz intézett tegnapi jelentése szerint július 14-én reggel egy japán csapat az erdaofalsei völgyben megkezdte az előrenyomulást Liziatun felé, Dasicsaótól 13 versznyire délre. Az ellenségnek eleinte két, majd négy ágyúja volt. A Liziatun őrsg lövöldözése folytán nem sikerült neki állást foglalnia. Orosz őrségek nevezett falu északi és déli részében levő dombokon elég jelentékeny ellenséges haderőt láttak. Egy Hozdiatunól nyugatra levő dombon 9 ágyúból álló üteget vettek észre. A Kaicsutól északra levő hegyen ellenséges gyalogságot láttak. Az orosz ágyúk tüzei kezdtek ezekre és evvel feltartóztatták az ellenséget. Július 14-én az orosz utócsapat átkutatta a tengerésztaborhoz vezető utat és azt, amely a vasut mentén húzódik el. Az ellenség három ütegből kezdett tüzei az orosz kutató-csapatokra, melyek az ut és a vasut között levő dombokon voltak. A japánok megszállottak egy falut Kaicsutól 11 versznyire északnyugatra, a vasutól nyugatra. 15-én reggel a japán előcsapat megszállta a Maolingot, Sisilingo, Cincsei, Szangojsi között levő vonalat és a vasutól nyugatra levő helyeket a csunzsicsani sőfőzőkig. Ugyanez nap reggel észrevették az orosz előcsapatok, hogy a japánok, amelyek mintegy két zászlóaljból állottak, a Pincseitől délre levő dombon sáncokat létesítenek. Az orosz tüzérseg néhány lövése kényszerítette a japánokat munkáit félbeszakítására. Kutatással megállapították, hogy egy japán lovasezred van a Nauhafé völgyében Liuszucsainál, Pjalgutól délkeletre három versznyire. A kémek szavai szerint ellenséges csapat tartja megszállva Mantaut, mely Kutiadzitól hat versznyire délre van. Július 14-én egy lovas önkéntes-csapatnak Heju irányában volt kis összeütközése egy japán századdal, mely a Hejutól délkeletre három és fél versznyire levő Tanoguba vonult vissza. A Hejutól 12 versznyire keletre levő Nemajunál is volt verekedés egy japán tábori őrséggel. A kémek állítása szerint három zászlóaljból, két lovasszázadból és hat tábori ágyúból álló japán csapat van Namajunál. Az ellenség Lauzanguan környékén jelentős haderőt vont össze. Az Ufanguan és Liakaulin-szorosot a japánok megerősítik és mintegy két zászlóaljából álló csapattal tartják megszállva.

Orosz hajók.

Perlm, július 16.

A ma reggel ideérkezett Morningstar nevű amerikai gőzös tegnap délután elvonult a Dje-

beltair és Djebelszukur szigetek között egy hadilobogós és észak felé tartó cirkálóhajó mellett, mely az orosz önkéntes-hajóhadhoz tartozik. Az esti szürkületben a gőzösről Djebelszukurnál még egy cirkálót és éjjélkor egy torpedónaszádót láttak, mely, ugylátszik, cirkálóton volt.

Aden, július 16.

Hir szerint a Petersburg nevű orosz segédcirkáló a Vörös-tengerben elfogta a Malacca nevű angol gőzöst és azt visszahozta Szuezbába.

HIREK

Budapest, július 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— József Ágost ezredparancsnoksága. Bécsből jelentik: A hadsereg rendeleti közlönye közzétette József Ágost főherceg alezredesnek az I. magyar honvédszázárezred parancsnokává történt kinevezését.

— Báró Kochmeister Frigyes ünneplése. A budapesti Kereskedelmi Testület igazgatósága ma délelőtti tiszteltet báro Kochmeister Frigyes főrendiházi tagnál, hogy őt közéleti szereplésének hatvanadik évfordulóját alkalmából üdvözölje. Beimel Jakab királyi tanácsos meleg szavakban üdvözölte a bárót, ki meghatottan köszönte meg a Kereskedelmi Testület vezetőségének megemlékezését.

— Nagy István vajda emlékezete. Bukarestből táviratozzák: Ma ünnepezték egész Romániában Nagy István moldvai fejedelem halálának negyyszázéves évfordulóját. Különösen fényes volt az ünneplés Bukarestben. A gyászistentisztelet után diszgyűlést tartottak, amelynek szónokai a nap fontosságát méltatták. Haret vallás- és közoktatásügyi miniszter is beszélt. Majd a tanulók diszfelvételére és csapatszemele következett. Ehhez csatlakozott a történelmi diszfelvétel, mely Nagy Istvánról székelyéletről, Sucávára való bevonulását ábrázolta. A menet, melynek résztvevői az István idejéből viseletet, fegyvert és szerszámot mutattak be, érdekes képet nyújtott. A Szinájában időző királyt Ferdinánd trónörökös és Károly herceg képviselte. A minisztérium, az állami méltóságok viselői, a tábornoki és főtisztikar is megjelent az ünnepen.

— Konzuli kinevezések. Berlinből jelentik: Gróf Wedel Ottó követségi tanácsost, a bécsi német nagykövetség első titkárárt budapesti főkonzullá nevezték ki. Utódja gróf Schweinin, követségi tanácsos müncheni követségi titkárságra.

— A Szabad Egyetem beszámolója. A népszerű főiskola most fejezte be a második évfolyamát. Hogy a közönséget mennyire meghódította ez a tudományos vállalkozás, bizonyítja az, hogy a Szabad Egyetemnek összesen 4251 hallgatója volt, köztük 2793 tandíjfitető. Hatása abban is nyilvánult, hogy már vidéken is alakult hasonló intézmény. Így Pápan és Pozsonyban is. A Szabad Egyetem legközelebb könyvtárt létesít, melynek az a célja, hogy azok is résztvehessenek az intézet működésében, akik az előadásokat nem látogatták.

— Idősb Ábrányi Kornél emlékezete. A nyiregyházi Bessenyei-kör elhatározta, hogy márványemléktáblával jelöli meg idősb, Ábrányi Kornélnak, a múlt éven elhunyt kiváló zeneszerzőnek szülőházát Szent-György-Ábrányban. Az emléktábla leleplezését nagy ünnepséggel kötik össze.

— A franciák nemzeti ünnepe. A franciák nemzeti ünnepe alkalmából tegnap fogadtatás volt a budapesti francia főkonzulátus helyiségében. Tinayre André, a főkonzulátus vezetője

Gőzgéptelemek

100 HP. gőzép. Elő brünni gépnyár-féle gyártmány, 100 HP. gőzép. Tannor és Laetsch-féle gyártmány, 30 HP. Compound gőzép. Mannák-féle gyártmány, Dynamógépek, Ganz és Társa-féle gyártmány, Tischbein-kiszáró 71 m² tűzfelületű 2/4 légkörnyomásra engedélyezett, Gornwall-kiszáró 22-8 m² tűzfelületű 6 légkörnyomásra engedélyezett, Allé csőveszkázó 9-88 m² tűzfelületű 4 légkörnyomásra engedélyezett, Allé csőveszkázó 9 m² tűzfelületű 5 légkörnyomásra engedélyezett, Gasmotor 4 HP. 1 db 30 HP. Gatter, Ganz-féle hengerezők, Huzatszítók, felvonók, Euróia, Bogy-gabonaszitók és egyéb malomber- és egyéb tárgyak. Transzmissiók, sziferek, tartályok, csövek, kúrok, szivattyúk, téglák és habarcs-felvonók, daruk, emelőgépek, építési szivattyúk, kovács és lakatos szerszámok, állványok, sínek, építési csövek, mozdai vasúti sínek, táviráthuzal csigalécpek, stb. használt, de teljesen jó állapotban olcsón kaphatók: ABELES EMIL-nél BUDAPEST, V., Váci-ut 14. — Telefon: 24-42.

— **Horvát jogtörés.** *Bajáról* jelentik: Néhány nappal ezelőtt két horvát csendőr jelent meg *Baján* és anélkül, hogy előzően a rendőrfőnöktől engedélyt kértek volna, elfogtak egy *Gornyák* Andrást nevé embert, akit lopással gyanúsítottak. Ezután a nélkül, hogy jelentést tettek volna a magyar hatóságoknak e dologról, foglyukkal visszautaztak Horvátországba s Hornyákot átadták a horvát hatóságnak. Az ügyben Baja város közgyűlésén dr. *Valentin Emil* meginterpellálta *Scheibner* rendőrkapitányt. A rendőrkapitány kijelentette, hogy a dolog csakugyan úgy történt, ahogy azt *Valentin* előadta, és ő már bejelentette az esetet a zágrábi rendőrfőnöknek. Dr. *Kelemen József*, Hornyák védője panaszt emelt az igazságügyminiszternél.

— **A rézkirály házassága.** Amerika dús-gazdag iparfejedelemei között ismét messzalliansz okoz feltűnést. *W. H. Clark*, a rézkirály, az Egyesült-Államok szenátora megházasodott. *Clark* most hatvanöt éves. Első felesége körülbelül tíz évet meghalt. Két férjes asszony leánya és két felnőtt fia van. Az ötödik avenue-i levő palotájának egész Newyork csodájára jár. A házasság, amelyet a csodapalota ura most megkötött, utolsó fejezete egy romantikus históriának. A feleségét kilenc évvel ezelőtt látta meg Montanában, mikor a szabadságünnepélyen a szabadság istennőjét ábrázolta fantasztikus kosztümben. A többszörös milliomm érdeklődött a leány iránt és megtudta, hogy a *Chapelle Annának* hívják. Az atyja orvos volt Kanadában, meghalt és feleségét hét gyermekkel, nagyon szerény anyagi viszonyok között hagyta hátra. Ettől az időtől kezdve *Clark* folyton segítette az orvos családját. Annát és *Amália* nevű nővérét egy washingtoni nőnevelő-intézetbe küldötte, majd pedig konzervatóriumot vezetett vele. Végre 1901-ben egész csendben egybekelt a *Chapelle Annával* Párisban. Már kis gyermekük is volt és *Clark* családja még mindig nem tudott a viszonyról. Annál nagyobb volt a meglepetés, mikor *Clark* a múlt hónapban újra bebörtönöztette a palotáját és elhozta Párisból fiatal nejét és két éves kis fiát. Most persze nagy az elkéseregés a családban, de a boldog férj, ugyilátszik, keveset törődik ezzel, mert utjabban egy olyan villát építtetett a felesége számára, amelyben egy képgyűjtemény, egy teljesen felszerelt színház és harminc szobalányra berendezett fényes lakás van.

— **Egy új Lebaudy.** *I. Jakabnak* követője akadt. Egy *Prosper Charlton* nevű francia ember, aki 1874-ben Dél-Amerikába vándorolt ki és *Guyana* és *Brazília* határán telepedett le, bennszülött alattvalóival *Kunánai* királynak címezte magát. Halála után egy *Brézet* Alfonz nevű francia magánzó vette meg örököséitől a birtokát, *I. Uyana Ussu* nevet vett föl és ő is a *Kunánai* királya címet viselte. Székhelyül azonban minden eddigi szokástól eltérően *Páris*t választotta. Mint-hogy azonban nagyszabású vállalatokba fogott, állami bankot, zálagházat akart *Kunánai*ban építeni, azonkívül docekot, kikötőt és vasutak építését tervezte és halászati jogot igényelt, a brazilai kormány felszólította a francia külügyminisztert, hogy ne engedje meg, hogy egy francia alattvaló ilyen műveletekbe fogjon egy idegen állam területén. *Delcassé* külügyminiszter átiratot is intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben felhívja, hogy vessen véget *Brézet* Alfréd manipulációinak.

— **Öngyilkosság az idegenben.** *Zsolná*ról jelentik: *Bratmann* Mór itteni mérnöknek nyoma veszett. A rejtélyes eltűnés akkor az egész vidéken érthető feltűnést keltett. Ma az izraelita hitközséghez értesítés érkezett *Hamburgból*, hogy egy ottani szállóban egy fiatal ember holttétét találták, kinek zsebében egy *Bratmann* Mór nevére szó számla volt, melyet egy zsolnai szabó állított ki. A hamburgi hitközség eltemettette az öngyilkos mérnököt. Hogy a jó anyagi viszonyok közt volt fiatal mérnök miképp jutott *Hamburgba* és mi készítette az öngyilkosságra, azt mély homály fedi.

— **Bombák a padló alatt.** A német és olasz diákok harca immár kilépett a tünetek keretéből. A *trieszti* rendőrség, mint tudósítónk távirozza, az olasz tornaszok öltözékében bombát talált s minden fél arra vall, hogy a merényletet teljesen előkészítették az olaszok. Tizenöt rendőrbiztos és hatvan rendőr jelent meg tegnap a *Società Gymnastica* egyesületi épülete előtt. A rendőrök egy része körülzárta az épületet és nem engedte meg, hogy oda bárki is bemehessen. A rendőrök másik része behatolt az épületbe és házkutatást tartott. Sehoh sem találtak semmit és a rendőrök már távozni akartak, amikor vezetőjük megparancsolta, hogy az öltözők-dő-szobában a padlódeszkákat tépjék föl. A rendőrök engedelmkedtek és csakhamar rábukkantak két ládára, amelyben két *Orsini-bomba* volt. A bombákat ma megvizsgálták és megállapították, hogy a legveszedelmesebb ilyen fajtájú készítmények közül valók. A rendőrséget névtelen följelentésben figyelmeztették az összeesküvésre. — *Piccolo* azt írja, hogy a rendőrség minden fölvilágosítás megtagad. A *Triester Tagblatt* elmondja, hogy a rendőrök két *Orsini-bombát* találtak, amelyek teljesen föl voltak szerelve, hogy velük merényletet lehessen előkészíteni. Mindegyik bomba husz gyutaecsesal volt ellátva. A bombák mellett két doboz volt, amelyek robbanóporral voltak megtöltve. A ládára, amelyben a bombák voltak, ez volt fölírva: *Pericolo di morte!* (Halálos veszedelem!) s alája halálfej volt festve. A *Società Gymnastica* elnökét, dr. *Mraecht*, titkárát, *Salvatore* és *Balanza* egyesületi szolgát azonnal letartóztatták. A rendőrség más helyeken is késő estig folytatta a házkutatást és az éjjel folyamán még öt embert tartóztattak le, közöttük *Cozzi* tornatanárt és a *trieszti városi tanácsnak* két hivatalnokát. A rendőrség ezenkívül elfogatparancsot adott *Fumis* tornatanár ellen, aki hír szerint megszökött. A rendőrség azonnal intézkedett a *Società Gymnastica* bezárása iránt és az összes ajtókra rárakította a hivatalos pecsétet. Az egyesület részéről azt állítják, hogy a lefogalt tárgyak nem bombák, hanem kirándulások alkalmával rendezendő tüzijátékokhoz való eszközök és anyagok, ennek azonban ellenszól az a körülmény, hogy az állítólagos tüzijátékok olyan titokzatos helyen rejtgettek. A városban az a hír van elterjedve, hogy az egyesületet a helytartóság felszolja.

Délután a *trieszti* rendőrség házmotózást tartott a *Società Gymnastica* több tagjánál és több gyanús embert letartóztatott. A rendőrségi vizsgálat kiderítette, hogy a robbanóanyag nagyon veszedelmes fajta. Azt nem tudták határozottan konstatálni, hogy mi volt a rendeltetése a robbanószernek, de beszélnek, hogy merénylet készült a *trieszti német iskolák*, még pedig elsősorban a gimnázium és a főreáliskola ellen. A merényletet farralók e verzió szerint tiltakozni akartak ily módon az innsbrucki események és az olasz kormánynak az egyetem ügyében elfoglalt álláspontja ellen. A *Società Gymnastica* tavaly még *Unione Gymnastica* név alatt működött, de a hatóság felszolta, mert elnöke az iskolaév elején irredentista beszédet mondott.

Már tegnapelőtt házmotózást tartott a rendőrség a *Società Gymnastica*-nál. A kutatás délelőtt tizenegyétől esti félhatig tartott. A két bombán kívül kétszáz töltényt, harmincöt pisztolyt és sok löpört találtak. A bombák, amelyek egy piemonti gyárból valók, a *Piccolonak* e hó 12-iki számában voltak besomagolva. Egy ládában ráakadtak szines kokárdákra és egy nagyobb pénzösszege olasz bankjegyekben és ércpénzben. A bombák ujak és struccotjás nagyságuk. A már letartóztatottakon kívül ma egy kéményseprőt is letartóztattak.

— **Munkások kizárása.** *Stockholmból* jelentik: Az építőiparban foglalatokból stockholmi munkások kizárását július 18-ától fogva

egész Svédország építőasztatosaira és ácsaira kiterjesztik, kik az illető szakegyletek tagjai.

— **Az elhagyatott gyermekek.** Ismétlően fölmerült az a kérdés, hogy a hét éven fölül levő gyermeket elhagyatottanak kell-e nyilvánítani akkor is, ha a község annak a tartását és gondozását előre elvállalja. A belügyminiszter most a törvényhatóságok árvászekeihez intézett körrendeletében, az ebben az ügyben kiadott 1903. évi szabályzatra való hivatkozással, kimondja, hogy az elhagyatottá nyilvánítás nem lehet mellőzni abból az okból, mert az illető község a gondozást az elhagyatottá nyilvánítás előtt elvállalta. Fölmerült továbbá az a kérdés is, hogy az elhagyatottá nyilvánított, hét éven fölül levő gyermek kiadható-e a községnek, ha a község a tartását elvállalta. Erre vonatkozólag a belügyminiszter kijelenti, hogy mivel a gyám-ügyviteli szabályzat világosan felsorolja, hogy kik kérhetik a kiadást s ezek közt a község elő nem fordul, — ennél fogva az elhagyatott gyermek a községnek az állami menedékhely kötelékéből ki nem adható. Magától értetődik azonban, hogy ha a községnek árvaháza vagy egyéb megfelelő jótékony intézete van, abban a gyermek elhelyezhető.

— **Pasteur emlékezete.** *Párisból* távirozzák: Ma leplezték le ünnepiesen a Pasteur-emlékművet a Breteuil-téren *Loubet* elnök, a diplomáciai testület, a tudós világ előkelő képviselői és számos méltóság jelenlétében. *Loubet* elnök neje a nézők emelvényén *Pasteur* özvegye és leánya mellett foglalt helyet. Pasteur tiszteletére *Chaumié* közoktatásügyi miniszter, a szájaamegyei előjáró és a községtanács elnöke mondtak emlékbeszédet. *Errera* brüsszeli egyetemi tanár ama külföldiek nevében beszélt, kik résztvettek az emlékmű létesítésére rendezett gyűlésen. Az emlékmű talapzatára letett számos koszorúk között volt a budapesti Pasteur-intézet magyar hallgatóinak és a krakói egyetem lengyel-bizottságának koszoruja is.

— **Szenzáció egy hajón.** Egy Amerika felé menő nagy hajón ugyancsak különös gondot okozott az egyik utas. Egy délelőtt hirtelen élnék segélykiáltások riasztották fel a hajó személyzetét és közönségét. A nagy izgalmat az okozta, hogy egy ember hurkot kötött a nyakára, a hajó korlátjához erősítette a kötél végét és lebozsátkozott, szóval öngyilkossági szándékát felakasztotta magát. A személyzet nem tudta hirtelenben, hogy mit tegyen, s a kapitányok sem voltak tisztában azzal, hogy mit tegyenek. A helyzet ugyanis ez volt: Az öngyilkos szándéku ember rövid kötelet vett, amely elég hosszú volt ahhoz, hogy a hajóról ne lehessen utána hajolni s a hóna alá nyulni, de rövid volt ahhoz, hogy megközelítse a víz szintét. Ha tehát elvágják a kötelet és ő leesik a mentőcsónakba, biztosan összezuzza magát, ha a kötélben fölhuzzák, akkor biztos, hogy holtan ér a hajóra, ha pedig csak elvágják a kötelet, de nem bocsátják le a mentőcsónakot, belesik a tengerbe s akkor talán más baj éri. De hát nem lehetett sokáig töprendni. A kapitány végre is megparancsolta, hogy kötelem ereszkedjék le a lógó emberhez egy matróz, kössön kötelet a derekára e s a nyakán levő kötelet aztán rögtön vágják el fönt. Ez meg is történt és az öngyilkosjelölt még elég jókor kiszabadították a bajból és a hajóra vitték. Az orvos megtette a szükséges kísérleteket és sikerült is neki négy óra múltán eszméletre keltetni a halálra szánt embert. A kapitány kihallgatta, jól lefordta és külön kis fölket és melléje egy matrót adott. Részint azért, hogy a boldogtalan ember ne akarjon újra megválni az életétől, aztán hogy megőrizze az utasok érdeklődése ellen. Mert az utasok bizony kíváncsiak voltak arra, akinél ott volt a végtelen tenger löcséges vize és mégis ilyen különös módot választott arra, hogy az életből eltávozzék. Akárcsak egy fegyverkovács, aki gyufaoldattal akarja megölni magát.

— **Pusztító robbanás.** *Marseilleből* jelentik, hogy a *St.-Martin*-de-Crenban lévő villamos gyűjtőgyárban ma robbanás volt. Tizenegy asszony foglalatokodott a robbanás színhelyén s ezek közül három meghalt és hat megebesült. Az épület teljesen elpusztult.

— **Pusztító tüzek.** Ma ismét nagy tüzekről számolnak be az ország különböző részeiből érkező táviratok. *Bánkeszi* és *Kiskeszti* községekben, mint *Érsekújvárról* jelentik, tegnap tűz ütött ki, amely a két egymáshoz épített községet csaknem teljesen elpusztította. A tűz délután félnyolcra támadt, amikor a férfilakosság még künn volt a földeken. Mire a férfiak hazafutottak, a tűz már rettenetesen elharapódzott, úgy, hogy csak alig valamit tudtak megmenteni.

Az ungmegyei *Pálóc* községben 13-án szintén nagy tűz volt. Harmincyolc ház égett le a melléképületekkel együtt. — Szolnokról jelentik, hogy ott tegnap leégett a gyárnegyedben levő gőzfűrés és őrlőmalom gépháza. Leégett *Kárász* Aladár tulajdonosnak lakása és irodája is és semmit sem tudtak megmenteni. A leégett gyártelep biztosítva volt. A kár 200.000 korona.

Tarnócon, a kincstár tájajdonát képező Nagyerdő eddig ismeretlen okból kigyulladt. Szerencsére szélcsend volt, hogy éjjelre a tüzet lokalizálhatták. Mindamellett óriási terjedelemben égett le az erdő.

A trencsénmegyei *Felső-Mostyenc* községben 11-ikén tizenhárom házat és a hozzájuk tartozó melléképületeket hamvasztotta el a tűzvész. A szél háztetőről-háztetőre ragadta a lángokat és sok lakosnak az élete komoly veszedelemben forgott. *Oraván* Móríc földmivesznek két gyermeke bennmaradt a félelmetesen égő lakásban és csak *Mészáros* Gyula csendőr-örsvezető lélekjelenléte mentette meg őket a tűzhálaltól.

Barcsról táviratozzák: A gróf Széchenyi Ferenc tulajdonát képező barcs—pécsi vasut mentén fekvő erdőben tűz támadt, melynek körülbelül 100 holdnyi területén igen sok növényekfenyő esett áldozatul.

Pozsonyból táviratozzák: A Pozsonnyal szomszédos *Kőpcsény* mosonmegyei község nagy része ma leégett. A nagy szárazság, erős szél és vízhiány az oltást csaknem lehetetlenné tette. A pozsonyi és öt szomszéd község tüzoltósága déltől a késő esti órákig ünfeládozóan dolgozott. Mintegy 50 ház és ugyanannyi gazdasági épület leégett, nagyszámu marha, ló, disznó és szárnyasállat elpusztult. A tűzvész által közel 300 ember lett hajléktalanná. Gróf Bathányi Tivadar kastélya és kórháza, valamint a községi templom is nagy veszedelemben forgott. Estefelől azután a szél megszűnt és így a község többi részét meg lehetett menteni a biztos katasztrófától.

A *szegei* Back-féle malmot ma boszúból fel akarták gyújtani, de a lángokat időjében elfojtatták. A malom emeleti favázás lisztesatornájában petroleumba mártott égő csóvák találtak. A rendőrség egy elbocsajtott munkásra gyanakszik.

— **Francia és japán katonák.** *Tiencin*-ből jelentik: E hó 14-én este *Sanhaikvanban* összeverekedtek a francia és japán katonák. A katonák oldalfegyverüket használták. Két franciát megölték, néhányat megsebesítettek. Kilenc japán megsebesült. Egy rendőr súlyosan megsérült. A katonák részegségükben kezdtek verekedni.

— **Egyesületi élet.** A *Magántisztviselők Országos Szövetsége* legutóbb *Aradon* alakította meg vidéki bizottságát. A kereskedelmi akadémia dísztermében megtartott értekezleten nagy számban jelentek meg a különféle vállalatok és cégek tisztviselői. *Révész* Béla megnyitja után *Kreutzer* Lipót, az Országos Szövetség főtükára ismertette a szövetség céljait. Az értekezlet egyhangulag kimondotta a bizottság megalakulását.

— **Garázda tengerészek.** *Triesztből* jelentik, hogy a lakosság nagyban panaszodik az amerikai tengerészek viselkedése miatt. Tegnap néhány tengerész megjelent egy ékszerüzletben és több grüüt ellopott. Két más tengerész üldözöbvetett egy asszonyt és egy leányt. Az asszony sikoltozására megjelent a férje, akire az amerikai matrózok rálöttek, de szerencsére nem találták el. A matrózok kórházakban és vendéglőkben is minduntalan börtányt csinálnak.

— **Az örült férj merénylete.** A Ferenc-köruton tegnap történt tragédia ügyében a rendőrségen *Barta* Endre rendőrfogalmazó vezető a vizsgálatot. A ház lakóit mint tanukat ma délelőtt hallgatta ki a fogalmazó a dráma körülményeit illetően. *Makkay* Ivánné holttestét hétfőn boncolják fel a törvényszéki orvostani intézetben. Hódmezővásárhelyről ma reggel megjött a szerencsétlen asszony nővére, *Helen*a. Az apa nagybeteg fekszik otthon s a szomorú esetet nem is merték vele közölni, feljött egy másik nővére is *Makkay*né, aki Szabadkán egy főmőnök felesége. Hollósék előadása szerint a tragédia tegnap reggel nyolcadfél óraker úgy történt, hogy mialatt a fiatal asszony a teát töltögette, a viceházmesterné pedig lenn járt jégért. *Makkay* hátólról ráugrott az asszonyra s a dühöngő örültek borzasztó erejével egyszerre megfojtotta. *Makkay* Ivánt a lipótmezei örültekházában orvosi kezelé alá vették és erős cellában őrzik. Az örült ember egész nap dühöng és gyermekeit emlegeti. Gyilkos tettére nem emlékszik. *Makkay* Iván huszonégyéves korában már főhadnagy volt a bajai huszárezredben. Baján ismerkedett meg *Hollós* Jankával, aki iránt forró szerelem gyulladt. Mivel azonban nem volt kauciója, kénytelen volt lemondani rangjáról s hivatalt vállalt. A fiatal pár boldog volt nagyon, de ezélt egy évvel feléadt *Makkay* lelkében a fájdalom az elhagyott katonapályáért. Ideges, kedvetlen lett s a fejébe vette, hogy mindenki lenézi, mert levette a katonatiszti uniformist. Ez a gondolat bontotta meg a szerencsétlen ember agyát s ez volt az okozója a rettenetes tragédiának.

— **Elfogott pénzhamisító.** A rendőrség ma letartóztatta *Wittenberg* József ügynököt, akit tetten értek, amint hamisított 10 és 20 filléreseket akart kiadni. *Wittenberg* Kispesten, a Török-utca 6. számú lakásán éjszakánként készítette a hamis pénzt. A házkutatás alkalmával sok hamis pénzt, gipszöntvényt és a pénzhamisításhoz szükséges egyéb anyagot találtak.

— **A reklámfejú.** Egy párisi elegáns kávéház előtt helyet foglalt a minapában egy ur és feketét rendelt. Amíg a feketét megitta, a kalapja a fején maradt. Mikor készen volt a feketével, levette a kalapját. Mikor levette a kalapját, a körüllevők nagyot bámultak. Mikor bámulatukból felocsudtak, óriási kacagásban törtek ki. Mikor a kacagás lecsillapodott, mindenki odarohant az urhoz és a kopasz fejét nézte. A fején tudniillik egy párisi mulató hirdetése volt. A reklámfejú ember körül csakhamar sok ember állott és a sok ember körül ismét nagyon sok ember, úgy hogy a vendéglős felkérte a reklámfejűt, hogy távozzék a helyiségből. A reklámfejú erre felállott, elment a legközelebbi kávéház elé, leült és rendelt egy feketét. Azután levette a kalapját . . . Este, sőt másnap este is igen sokan voltak a mulatóban. Harmadnap pedig ismét sétára ment a reklámfejú ur.

— **A boryslawi sztrájk.** *Boryslawból* táviratozzák: A gyártelepek vezetősége rájött, hogy a sztrájkolók betömték a forrás vezető csöveit és a furásokat elföldelték. Nagy munkát fog adni, míg ezeket kitisztítják.

Tegnap a sztrájkolók egy csoportja megátámadta a kárpáti kőolajtársulat egy tárnáját és meg akarta akadályozni a munkásokat a nyersolajnak a tartókba való elvezetésében. A katonai kirendeltség közpölelt és megakadályozta a kísérletet. Ezenkívül a rendet nem zavarták meg. A kiegyezési tárgyalásokban nem történt haladás.

Krosnoból táviratozzák: *Weglowkaban* is sztrájkolnak a naftabánya-munkások. A rovní, rojí és weglowkai nyersolajtormelőknek a munkásokkal folytatott tárgyalásai nem vezettek eredményre. A vállalkozók felszólították a sztrájkolókat, hogy hétfőn ismét álljanak munkába, mert különben a munkabérszerződést megbontottának fogják tekinteni. A sztrájknak a nyugat-galiciai földolajtermelő-vidéken való kiterjedése miatt, katonai kiküldöttséget megerősítettek.

— **A nyári színházak jegyirodája.** A Központi Menetjegyiroda színházjegyirodájában,

(Vigadó-tér 1.) a mai naptól kezdve a *Fővárosi Nyári Színház* és a *Városligeti Színház* belépőjegyei a rendes napi áron válthatók. Az iroda reggel nyolctól este hatig van nyitva.

— **A nászutasok tragédiája.** *Krakóból* táviratozza tádoiútok: Az a házaspár, amely Fiumében egy csónak-kiránduláson a tengerbe fult, dr. *German* Károly krakói orvos és neje, akivel csak rövid idő előtt esküdtött meg a nászúton voltak. A szerencsétlenül járt orvosnak atyja az országos közoktatási tanács előkelő tagja.

— **Turistaszerencsétlenség.** *Meránból* jelentik: *Pingara* Alajos, a híres ortleri vezető egy gleccser-patakba zuhant és szörnyethalt.

— **Utmutatás az egyéves önkénteseknek.** Ilyen címmel praktikus füzetet állítottak össze *Gulyás* és *Radó* pécsi honvédtörzserőrmesterek. A szerzők alkalmas utmutatást adnak a publikum kezébe az egyéves önkéntesség, a tényleges katonai szolgálat, valamint a tartalékban teljesítendő fegyvergyakorlatok dolgában. A hadapródokra és tartalékos tisztekre vonatkozó tudnivalók is olvashatók a könyvben, amelynek a végében minták vannak a katonai folyamódványokról és beadványokról. A könyv Pécsen kapható a szerzőknél; ára 2 korona.

— **A Balassa-féle ugorkatej** a leghatasabb angol szépitőszert, amely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Az arcot dűti, finomítja, szépit. Üvegjézt postán 2 koronáért küldi *Balassa* K. gyógyszerész, Budapest, Erzsébetfalva 1.

— **A Beketov-cirkusz.** A mai díszelőadás műsora egészen új, mindvégig érdekes mutatványokból állott. A korábbi műsorból csak a Looping the Loop szalagmenet a levegőben és a kiváló bikavádial-paródia maradtak. Ez a két utóbbi műsorszám még csak ma és holnap kerül előadásra. Holnap, vasárnap két előadás lesz, délután 4 és este fél 8 óraker

(x) **A Gábel-féle módszer** szerint írt ABC, amely megjelenésének rövid ideje mellett is az ország sok előkelő iskolájában van bevezetve, a hozzátartozó vezérőnal és a 6 fali olvasótábla *Singer* és *Wolfner* budapesti könyvkiadócégnél és az ország minden könyvkereskedésében kapható. Az ABC bolti ára 40 fillér, a vezérőnalé 80 fillér és a 6 fali olvasótábláé 5 korona. (Vászonra huva léccel 7 korona.)

(x) **Menyasszonyok ügyelmébe.** A *Tausky* I. *Fiai* általános ismert pozsonyi cégnek utazói az ország minden részében folyton uton vannak. Ruha- és fehérnemű-keleüge beszerzése alkalmával nagyon ajánlatos *Tausky*-céghez fordulni és a cég utazóját rendkívül dús tartalmu, a legújabb és legizlésebb modellekből álló mintagyűjtemény előterjesztésére utasítani. Az utazó látogatása kötelezettséggel nem jár.

(x) **Amerikai házi fagyalt-gépek** *Kertész Tócornál*.

FŐVÁROS

(*) **A központi járásbíróság.** Ma délelőtt nagy küldöttség tisztelettel *Plösz* igazságügyi miniszternél a központi járásbíróságnak a Belvárosba való elhelyezése dolgában. A küldöttség vezetője báró *Podmaniczky* volt, aki melegen ajánlotta a miniszternek a Belváros körélmét s átnyújtotta a belvárosi polgárok nagygyűlésének az ügyre vonatkozó memorandumát. A miniszter megígérte, hogy alaposan tanulmányozni fogja a kérdést és lehetőleg a polgárok óhaja szerint jár el.

(*) **Az országos-különlegességek.** A belügyminisztérium szabályrendeletet adott ki az országos-különlegességek és titkos öszetéteül országosok forgalombahozataláról. A rendelet még januárban lépett volna életbe, de a nagyszámban beérkezett folyamódások elintézése során nehezségek mutatkoztak s ezért a szabályrendelet életbeléptetését a belügyminiszter az 1904. évi július elsejéig halasztotta el. Mivel azonban még mindig merülnek fel a szabályrendelet végrehajtását meglehezőt kérdések, a belügyminiszter elhatározta, hogy a szabályrendelet életbeléptetését ezeknek a kérdéseknek az elintézéséig felfüggeszti.

(*) **A képviselő-választók névjegyzéke.** Ma délelőtt ülést tartott a székesfőváros központi választmánya, *Halmos* János polgármester elnökele alatt. A központi választmány tár-

Kávét, teát és pálinkát partiban vesz és elad **PRAJZSAK** ZS. Bpest, VII., Hársfa-u. 25. Szétküldés - 5 kilós postacsomagokban is - bérn. utánvétellel. Cubakávé frt 9, 8, 6, כשר, kókuszszir frt 3. (Francia gyártmány.)

§§ Rózsaszínű levelek. A budapesti eskübiróság nem régen tárgyalta azt a pört, amelyet *Hembach* Gyula vásárcsarnoki főfelügyelő indított *Schubert* János eskü ellen, aki különféle visszafelé fordította. Az esküszöki tárgyalás folyamán *Hembach* Gyula indiskrét kijelentést tett bizonyos rózsaszínű szerelmes levelekről, amelyekkel neki állított *Schubert* fiatal felesége írt. *Schubert* ekkor mindjárt tiltakozott felesége női becsületének eme megsértése ellen s kijelentette, hogy miután *Hembach* valótlan-ságot mondott, felesége meg fogja ellene tenni rágalmazás miatt a bünyenyítő följelentést. *Schubert* Jánosé be is nyújtotta ellenpanaszát a járásbíróshoz s panaszlevelében előadta, hogy bár a törvény a női becsület ellen megtiltja a bizonyítást, ő megengedi, ha *Hembach* állításait bizonyítani akarja. *Benke* büntető-járásbíró tekintettel a büntető-törvény 266-ik szakaszára, amely valamely per folyamán elmondott beszédek, bírói eljárás tárgyává tenni nem engedi, felhívta a panaszosnőt, hogy nevezze meg oly tanukat, akik előtt *Hembach* sértő állítását megkockáztatta. *Schubert* erre öt tanút kért beidéztetni, akik bizonyítani tudják, hogy *Hembach* rágalmazta. Az öt tanu közül azonban a mai napra kitűzött tárgyaláson csak dr. *Melly* Béla fővárosi tanácsos, *Folkusházy* Lajos tanácsjegyző és *Ziegler* Nándor vásárcsarnoki igazgató jelent meg. Ezek kijelentették, hogy *Hembach* a szerelmes levelekről nem beszélt előtűk és így mit sem tudnak a dologról. A bíró a két meg nem jelent tanu miatt az új tárgyalást augusztus 5-ikére halasztotta.

§§ Pör a tilkatasztrófa miatt. Csak a ma minap jelentették, hogy a légezt Párisi Áruház volt tulajdonosai, a *Goldberger* testvérek ellen több panaszos visszavonta vádjait. Ma újabb feljelentés érkezett be a cég ellen. A panaszot övegy *Reichner* Simonné tette, akinek férje az emlekezetes katasztrófa alkalmával benngett az üzletben és akinek megszűnését holttestét csak ötödnapra találták meg a tüzőkkel. *Reichner* Simon, mint segéd volt alkalmazva az áruházban s fizetéséből tartotta el egész családját. Halála után az egész család nagy nyomorba jutott. Kaptak ugyan ők is néhány forintot abból a gyűjtésből, melyet a jószívű emberek a kárvallokatk részére összeadtak, de ez csak ideig-óráig csillapította a szerencsétlen család nyomorát. *Reichner* Simon özvegye most pört indított, kérve a bíróságot, hogy indítsa meg az eljárást *Goldberger* ellen s marasztalja el őket nagyobb összegű kártérítés megfizetésében.

§§ Utazás egy végrendelet körül. Ez év január havában *Fráter* Sándor közokirathamistás büntette miatt feljelentette *Frivaldszky* Sándor budapesti ügyvédet és *Boros* Béla kir. közjegyzőt, azzal vádolván őket, hogy *Wohl* Hermannak, az öt éve Losoncban elhunyt örökgyágnak nevére hamis végrendeletet készítettek. Utóbb feljelentette dr. *Wohl* Aladárt is a közokirathamistásban való bűnrészeség miatt. A kir. ügyészség azonban a feljelentések dolgaiban a nyomozást megszüntette s megszüntető határozatát a főügyészség is jóváhagyta. Most *Fráter* Sándor jelentkezett, hogy mint pótmagánvádó, átveszi a vádat s indítványozza a vizsgálat elrendelését. *Fráter* azzal vádolja *Frivaldszky* Sándor ügyvédet és *Boros* Béla kir. közjegyzőt, hogy *Wohl* Hermann nevére hamis végrendeletet szerkesztettek. Dr. *Wohl* Aladárt a pótmagánvádó csak azzal vádolja, hogy ő a közokirathamistások származó haszon biztosítása iránt a tettesekkel már előzőleg egyetértésre lépett s e végrendelet alapján az egész hagyatékot, mint általános végrendeleti örökös, a magára javára becsatoltatta.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Az áttört ostromszár.

Pétervár, július 16.

Itt az a híresztelés terjedt el, hogy a *Novik* nevű cirkáló áttörte az ostromzárat és *Vladivoszto*kba vonult.

TÁVIRATOK

A Vatikán cáfolata.

Róma, július 16. Az *Osservatore Romano*, vonatkozással a *Temp*nek folyó hó 13-ikéről kelt

Franciászórág és a szentszék című cikkelyére vonatkozólag a következő jegyzéket teszi közzé:

1. Teljesen valótlán, hogy a roueni, albi, avignoni és algiri érsekeket, valamint a tarentaise és mendei püspököket felszólították, hogy Rómába menjenek vagy ellenük bármely feyelmi intézkedést érvényesítenek volna. Ez a hír annál is inkább valószínűtlen, mert ezek a főpapok legutóbb tették meg ad limina látogatásukat.

2. Teljesen téves, hogy a szentszék valaha Nizard nagykört visszahívása miatt megtorló intézkedésekhez akart volna folyamodni és meg akarta volna büntetni azokat a püspököket, akik múlt évben nem csatlakoztak a párisi érsek tiltakozásához.

3. Valótlán, hogy a szentszék valaha közvetve vagy közvetlen elismerte volna azokat a téves alapelveket, amelyekről a *Temp* szól vagy valaha eltávolodott volna a konkordátum szavától és szellemétől, mely nagyon elűt a későbbi organikus egyházi cikkelyektől.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 16. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladott buza tiszavidéki 80 kg. B.-Csaba 10 K. 20 f. Bécsből, 79 kg. 8 K. 80 f. Szakállsról, 76 kg. 8 K. 50 f. Léváról, új: 78 kg. 8 K. 62 1/2 f. Temesvárról, 79 kg. 8 K. 75 f. Szakállsról, 9 K. 30 f. Szeredről, 80 kg. 9 K. 45 f. Czifferről; rozs, új: 6 K. 25 f. Ipolyágról, 6 K. 60 f. Surányról, 6 K. 70 f. Galántáról, 6 K. 75 f. Galgóczról. Tengeri 6.—6.10 K. *Zab* minőség szerint, magyar 6.75—7.10 K., válogatott 7.60 K. *Liszt* 50 fillérel javult, *korpa*, még pedig *buzakorpa* 10, rozskorpa 20 fillérel emelkedett.

Bécs, július 16. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 640.25 Magyar hitelrészvény 751.50. Bécsi bankgyesület 279.25. Union-bank 515.—. Länderbank 517.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 426.25. Déli vasut 80.75. Elbavölgyi vasut 424.50. Északnyugati vasut-részvény ——. Dohányrészvény 342.50. Rímamurányi vasút 493.75. Alpesi bányarészvény 432.50. Májusi járadék ——. Magyar koronajáradék 99.45. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard ——. Török sorsjegyek 128.—. Német birodalmi márká 117.38. Napoleon d'or 19.61.

Berlin, július 16. (A *Gabonatözsde.*) *Buza* júliusra 173.— márká (10.15 korona), szeptemberre 169.75 márká (9.95 korona). — *Rozs* júliusra 136.25 márká (8.— korona), szeptemberre 138.50 márká (8.13 korona). — *Zab* júliusra 139.25 márká (8.18 korona), szeptemberre 138.25 márká (8.12 korona). — *Tengeri* amerikai mixed júliusra 114.— márká (6.60 korona), szeptemberre 111.25 márká (6.54 korona). — *Olaj* októberre —— márká (— korona), májusra —— márká (— korona). — *Spiritus* 70 márká (árfolyam 117.30 korona per 100 márká.) Irányzat: Minden renyhe. Idő forró.

Berlin, július 16. (Tőrsdei tudósítás.) A tegnapi utótszdeforgalomban fellépett emelkedés a mai megnyitásra fokozott mértékben jutott kifejezésre. Hibériana 215.90-cel, 3/4%-tel, Gelsenkirchen mintegy 1 1/4%-tel magasabban kezdődött. A szénrészvények huszejt a már régebbi pozíciómegoldásokra akarták visszavezetni, melyeknek kombinációjába Nordstern akarták bevonní. De autentikus dolgot megállapítani nem lehetett. A bányaművészek élénk forgalmán kívül az üzlet a többi piacokon jelentéktelen volt. Ma a kohórészvényeket is elhanyagolták. Bankok mérsékelt forgalommal jól tartottak, fondok nyugodtak, vasutak elhanyagolták. Amerikaiak Londonra szálladnak. A tőzsdeidő első felének végén Bochumt és Laurát jobban keresték, szénrészvények továbbra is szilárdak. A többi összes piacon később teljesen megakadt a forgalom. Magánleszámítolási kamatláb 2 1/2%.

Berlin, július 16. (Esti forgalom.) 4%-os magyar aranyjáradék ——. Magyar koronajáradék 97.50. Osztrák hitelrészvény 201.20. Osztrák-magyar államvasut 136.75. Déli vasut 17.50. Északnyugati vasut ——. Elbavölgyi vasut ——. Osztrák bankjegy készpénz ——. Bulstlehrádi ——. Orosz bankjegy 216.05. (Ultimo.) Lombard ——.

Páris, július 16. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut ——. Új török-konzol 86.40. Egyiptomi járadék 106.45. Osztrák Länderbank ——. Párisi bankrészvény 1148.—. 3%-os francia járadék 98.20. 4%-os spanyol járadék 86.62. 3%-os új törészhető járadék 98.40. Crédit foncier de France ——. Alpesi bányarészvény ——. 4%-o 1890. román kölcsön 91.—. Görög kölcsön 227.—. Váltó Olaszországra % 1/4. Váltó Amsterdamba 206 1/2. Váltó

Brüsszelle % 1/4. De Beers 478.50. Chartered 41.—. 5%-os bolgár kötelezvény 433.—. Magyar aranyjáradék 100.25. Déli vasut ——. Váltó Londonra 252.20. Osztrák aranyjáradék 101.50. Török sorsjegy 124.—. Meridional vasut ——. 4%-os olasz járadék 102.85. Ottoman-bank 569.—. 3%-os francia-járadék 98.20. Osztrák földhitelintézet 1288.—. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 323.50. 4%-o-os 1896. román kölcsön 100.15. Dohányrészvény 378.—. Váltó Bécsre 104 1/2. Váltó német piacokra 122 1/2. Rio 13.99. East Rand 193.—. Randfontein 73.75. Magyar jelzálogbank ——. Az Irányzat szilárd.

New-York, július 16. (Terménytözsde.) (Zárlat.) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 11.— (11.05). Júliusra 10.78 (10.74). Okt.-re 10.59 (10.55). New-Orleansban helyben 12 1/2 (12 1/2). — *Petróleum:* Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphian 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsír:* Western steam 7.25 (7.15). Rohe és Brothers 7.20 (7.20). *Tengeri* irányzata szilárd. — Júliusra 53 1/2 (53 1/2). — Szept.-re 54 3/4 (53.—). — Dec.-re — (—). — *Buza* irányzata szilárd. — Páros 65zi helyben 108 1/2 (108 1/2). — Júliusra 100 1/2 (99 1/2). Szeptemberre 90 1/2 (90 1/2). — Dec.-re 89 3/2 (89 3/2). — Májusra — (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé:* fair Rio 7. sz 7 1/4 (7 1/4). — Júliusra 5.90 (5.90). Okt.-re 6.15 (6.15). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — *Cukor:* 3 1/2 (—). — *Ór:* 26.25—26.50 (26.20—26.50). — *Réz:* 12.62—12.87 (12.62—12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, július 16. (Terménytözsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata szilárd. Jul.-ra 96 1/4 (95.—). Szept. 87 1/4 (86 1/2). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Júliusra 49 1/2 (49 1/2). — *Zsír:* Júliusra 6.80 (6.80). Szept.-re 6.92 (6.92). — *Szalonna* short clear 7.37 (7.37). — *Sertésus:* Júliusra 11.80 (11.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napló: Vasárnap, július 17. Római-katolikus: L. sz. Megv. — Protestáns: Elek. — Görög-orosz: (július 4.) — Zsidó: Ab 5. — Nap két: 4 óra 5 percek. — Nyugszik: 7 óra 35 percek. — Hold két: 9 óra 18 percek délelőtt. — Nyugszik: 10 óra 3 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belepő-díj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Képtár. Nyitva d. e. 9 órától 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig.

Természettajri gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4.) nyitva 8—12 óráig.

Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1 óig.

Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óig.

Nyitvadás könyvtárak sárva.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Július 16. —

Állomások	magasság méter	Ma reggel 7 h		Előző 24 órá			
		Hőmérséklet C	Szél irányja és erője (1-10)	Felhőzet (%)	Csapadék (mm)	Hőmérséklet mx. mn.	
Akna-Szalóna	69	16	ÉK	8	0	30	12
Késmárk	69	16	ÉK	8	0	30	12
Budapest	68	17	—	0	0	31	17
O-Gyal	68	24	D	1	0	68	13
Berény	67	19	—	0	0	32	14
Zágráb	67	20	K	1	0	32	17
Fiume	63	24	—	0	0	34	21
Pecs	67	21	ÉK	5	0	31	18
Doboz	67	21	—	0	0	31	18
Doboz	67	21	—	0	0	31	18
Szeged	68	23	DK	3	0	31	16
Arad	68	23	DK	3	0	30	17
Temesvár	68	20	ÉK	1	0	29	14
Kolozsvár	68	18	ENY	1	0	36	10
Vajda-Benyád	69	17	ÉK	1	0	30	16
Nagyzeben	69	6	DK	2	0	29	6
Bécs	67	20	—	0	0	30	18
Praha	67	19	DNY	1	0	30	18
Krakó	66	21	ÉK	1	0	29	12
Tarnopol	67	17	D	1	0	—	—
Bregenz	70	18	DK	2	0	27	18
Rálaburg	67	18	DK	2	0	—	—
Klagenfurt	66	18	DK	1	0	27	22
Leszna	65	15	—	0	0	31	23

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult. ● = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Hazánkban derült és igen meleg idő uralkodik. A maximális hőmérséklet többhelyütt a 35 C°-t is meghaladta.

A levegőnyomás eloszlása változatlan maradt Európában az idő száraz és általában szokatlan hőség van.

Küldés: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

KÖZGAZDASÁG

Az államvasutak bevételé. A magyar királyi államvasutak bevételé az év június havában is elég kedvezően alakultak, úgy hogy az ideiglenes szállítási bevételek — az április havi visszacsúszás ellenére — a múlt félévben közel 3 millió korona többlettel vannak kimutathatók a múlt év megfelelő időszakához képest. A múlt félév ideiglenes szállítási bevételei kiterjedt ugyan a személyszállítás után 26.207.120 és az áruforgalom után 72.916.980, összesen tehát 99.124.100 koronát, a múlt évi 25.764.250 és 70.472.340, összesen 96.236.640 korona bevétellel szemben.

Nagy ártésképtelenség. Bécsből táviratozzák: A *Bruder Weisskopf* bécsi cég megszüntette fizetését. Tartozásai 500.000 koronát tesznek ki.

A soproni kamara új székháza. A soproni kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy 180.000 korona költséggel új székházat építet a szi a soproni iparkamara megnyitását követő ünnepély keretében avatja fel és erre a kereskedelmi kormányt, valamint az ország összes iparkamaráit meghívja. Az ünnepély augusztus 21-én lesz, mely napon az országos kamarai értekezlet is lesz.

Börkereskedők kongresszusa. A Magyar Börkereskedők Országos Egyesülete augusztus 21-án országos börkereskedő-kongresszust rendez. A kongresszuson állást foglalnak a szövetkezetek állami támogatásá és a kisiparosokkal dolgozó gyárosok és nagykereskedők ellen. Programban van a börkereskedők részletése a katonaságnál asszisztencia bórüzemeléséből, továbbá egy börkereskedőbank alapítása, amely a magyar börkereskedőknek olcsó hitelt nyújtana.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság igazgatósága közölte, hogy tekintettel a Tisza bekövethetéséről kivül kis vizállásra, a monotondezerú hajózási körülmények és Congrad között további intézkedésig meg kellett szüntetnie és pedig úgy, hogy a gőzös csak a szakaszon 17-étől kezdve már nem fog közlekedni. A vonal állomásain tehát az idő szerint az összes személy- és áruforgalom szünetel.

A déli-vasúti kötvények kisorsolása. A B sorozat ötven százalékos kötvények 85. tervszerű sorolását, továbbá a G sorozat háromszázalékos marka-kötvények 7. tervszerű sorolását 1-én ejtették meg. A kötvény sorolási jegyzékét a *Budapesti Közlönyben* jelentek meg.

As Unió termése. Az amerikai Egyesült-Államok ideai terméskilátását a földművelésügyi miniszterhez érkezett tudósítások jelenleg a következőre becsülik: buza 229, rozs 10, zab 294, tengeri 845 millió hektoliter. A múlt év ugyanezen időszakában az ottani rozs- és zabtermés kilátásait ugyanennyire becsülik; buza azonban 246 millió, tengerit 740 millió hektoliter tartak tavaly ilyenkor. A múlt évi termés betakarítását azonban a július havi kilátások némi csökkenést szenvedtek.

As Adria hajó. *Fiuméből* táviratozzák: A *Slavonia* kivándorló-gőzös tegnap New-Yorkba érkezett, a *Pannonia* pedig tegnap Palermóból New-Yorkba indult.

Szácsárak. A kontingens nyereséges ára *Budapest* 46.60 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentál kasszár 46.60 korona pénzben, 46.80 korona áruban.

Sertés-konsumvásári jelentés. (A székesszék városi sertésvásár és közvagóhid intézősége.) Július 16-án. Felhajtás összege 314 drb sertés, — darab süldő. Előző napi eladatan maradvány 58 darab sertés, — darab süldő, összesen 370 darab sertés, — darab süldő. Eladott 256 darab sertés, — darab süldő. Eladatan maradvány 114 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata közölte. As árak változatlanok. — Következő árak jegyzetettek: Zsirtecs: Órag I. r. 350 kilogramm feül 88—91 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogramm 86—87 fillérig, II. rendű selejtezett fillérig, kanó fillérig, fiatal nehés 300 kilogramm feül 91—94 fillérig, fiatal kő-sép 220—300 kilogramm 89—93 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 82—88 fillérig, süldő fillérig, malac fillérig. Husértés: nehés 300 kilogramm feül fillérig, könnyű 140—300 kilogramm fillérig, süldő fillérig, malac fillérig, 40 kilogramm fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősúlyban értendők.

Bécsi vágómarhavasár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban a megtartott vesztgári marhavására felhajtott 453 drb szarvasmarha.

Felhajtás: kilogrammonként élősúlyban magyar hizódkör 62—72 K., I. rendű minőségű 76. — K., kiv. — fillér, II. minőségű — fillér, kiv. III. minőségű — fillér, galicai hizódkör — fillér, I. minőségű —, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hizódkör — fillér, I. minőségű 80—84, kiv. — fillér, legelege 85—87 fillér, II. minőségű 70—77 fillér, III. minőségű — fillér. Silányabb minőségű hizódkör — fillér, parasztökr — fillér, levágot ökr — fillér. Bika 68—71 K., kivételesen — K., tehén 50—51 K., kivételesen — K., bivaly — K. As árak természetásánként, élősúlyban értendők, fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabontözsde.

Budapest, július 16.

Szilárd irányzat mellett 29.000 métermázsza buza került a forgalomba 10 fillérrel magasabb árakon.

Rozsban szilárd volt az irányzat és az árak 5 fillérrel emelkedtek.

Zabban 10, tengeriben 15 fillérrel emelkedtek az árak.

Filmondatott 5000 métermázsza tengeri július 21-ikén leendő átvételre.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 550 mm. 80 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 80 5 k. 9 K. 65 f., 350 mm. 80 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 79 5 k. 9 K. 57 1/2 f., 100 mm. 79 4 k. 9 K. 60 f., 150 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 57 1/2 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 35 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 57 1/2 f., 200 mm. 78 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 12 1/2 f., 500 mm. 77 5 k. 9 K. 40 f., 800 mm. 77 k. 9 K. 40 f.

Budai: 300 mm. 76 k. 9 K. — f. készpénzfizetés mellett.

Bácskai: 200 mm. 78 5 k. 9 K. 45 f.

Baktádrás: 2400 mm. 77 5 k. 9 K. 25 f.

Uj buza. Tiszavidéki: 1000 mm. 82 k. 9 K. 72 1/2 f., 100 mm. 81 5 k. 9 K. 55 f., 400 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 1000 mm. 82 k. 9 K. 75 f., 300 mm. 81 k. 9 K. 67 1/2 f., 400 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 150 mm. 81 k. 9 K. 60 f., 300 mm. 80 5 k. 9 K. 65 f., 1000 mm. 80 k. 9 K. 55 f., 400 mm. 80 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 52 1/2 f. (sárga), 200 mm. 79 2 k. 9 K. 42 1/2 f.

Mezőturi: 500 mm. 80 k. 9 K. 70 f.

Törökszentmiklósi: 500 mm. 81 k. 9 K. 70 fillér.

Mezőhegyesi: 4860 mm. 79 k. 9 K. 55 f.

Bánáti: 500 mm. 79 k. 9 K. 37 1/2 f.

Mind három hónapra.

Rosz. Ó áru: 500 mm. 6 K. 50 f. paritásra.

Rosz. Uj áru: 300 mm. 6 K. 75 f. három hónapra, 500 mm. 6 K. 62 1/2 f., 300 mm. 6 K. 60 f., 200 mm. 6 K. 60 1/2 f., 100 mm. 6 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 37 1/2 f. paritásra.

Zab: 200 mm. 6 K. 75 f., 100 mm. 6 K. 57 1/2 f., 100 mm. 6 K. 47 1/2 f., 600 mm. 6 K. 45 f., 150 mm. 6 K. 50 f. (dohos), 1000 mm. aserbiai 5 K. 80 f. (dohos), paritásra.

Tengeri: 1500 mm. 5 K. 75 f., 300 mm. 5 K. 75 f. paritásra, waggona rakva.

Készpénzfizetés mellett.

A kasszár hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde aszókai szerint, készpénzen és kilogrammonként.

B u z a	Kiló	50 kilogramm Ára		Kiló	50 kilogramm Ára	
		K.-adó	K.-ig		K.-adó	K.-ig
Tiszavidéki	76	9.—	9.20	79	9.25	9.40
"	77	9.10	9.30	80	9.50	9.65
"	78	9.15	9.35	81	9.55	9.70
Fehérmegyeri	76	8.80	9.10	79	9.30	9.45
"	77	9.—	9.20	80	9.40	9.60
"	78	9.05	9.35	81	9.50	9.65
Festvidéki	76	9.05	9.15	79	9.20	9.35
"	77	9.05	9.25	80	9.35	9.45
"	78	9.10	9.35	81	9.40	9.55
Bánáti	76	8.85	9.15	79	9.05	9.25
"	77	8.95	9.25	80	9.15	9.30
"	78	9.05	9.30	81	9.25	9.40
Bácskai	76	8.90	9.20	79	9.10	9.25
"	77	9.10	9.30	80	9.25	9.40
"	78	9.10	9.30	81	9.25	9.40
Szabó	76	8.10	8.15	81	—	—

Egyéb gabonafajták		50 kilogramm Ára	
		K.-adó	K.-ig
Rosz. vj	elsőrendű	6.45	6.55
"	középművelésű	6.40	6.40
Árpa	takarmanárta, I. v.	6.80	6.50
"	másodrendű	6.50	6.60
Kékes	elsőrendű	6.35	6.55
"	középművelésű	6.15	6.30
Tengeri	belvidéki	5.85	5.75
"	ó fehérek	—	—
"	új román vagy bolgár	—	—
"	cinquantin	—	—
Hepce	háposza	10.—	10.85

A határidőfizetés folyamán a következő

kötések története:

Októberi buza	9.14—9.21—9.18—9.23
Áprilisi buza (1905)	9.48—9.53
Októberi rozs	6.86—6.91
Augusztusi tengeri	5.63—5.65—5.72
Szeptemberi tengeri	5.74—5.73—5.80
Májusi tengeri (1905)	5.93—6.06—5.88
Októberi zab	6.62—6.67

Déli egy órákor a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza	9.23—9.24
Buza áprilisi (1905.)	9.53—9.54
Októberi rozs	6.91—6.92
Júliusi tengeri	—
Augusztusi tengeri	5.76—5.77
Szeptemberi tengeri	5.86—5.87
Májusi tengeri (1905)	9.08—9.09
Októberi zab	6.66—6.67
Káposztarepce aug-ra	10.45—10.55

Délután fél 5 órákor zárul:

Októberi buza	9.25—9.26
Októberi rozs	7.—7.01
Októberi zab	6.69—6.70
Augusztusi tengeri	5.78—5.79
Májusi tengeri (1905)	6.11—6.12

A budapesti értéktözsde.

A mai előzőszdén változatlan külföldi jegyzésekre üzletsend uralkodott és semmiféle kötés nem fordult elő. Délben, dacára a Berlinből érkező jobb jegyzéseknél, igen csekély volt a forgalom, az irányzat azonban tartott maradt és a hazai értékek közül különösen Magyar Jelzálog Hitelbank-részvények voltak keresettek. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán javult az irányzat.

Előzőszde. Üzletellen. **Déli tőzsde.** Tartott. **Osztrák Hitelrészvény** 641.—641.25. Magyar hitelrészvény 752.—752.50. Jelzálogbank 508.—509.—. Magyar koronajáradék 97.25 korona.

A helyi értékek piaca javult. **Kötetett:** Elő magyar általános biztosító-társaság 3300.—. Ujlaki tégla 300.— korona.

A prémiumszedben díjbiztosításokért fizettek: **Osztrák hitelrészvényekért** holnapra 4—5.— korona, 8 napra 8—9 korona, 1904. június hó végére 22—25 korona.

Utószde. A 4 órai záratkör maradt: **Osztrák hitelrészvény** 640.50. Magyar hitelrészvény 752.—. Leszámitolbank 451.—. Rimamurányi vasmű 494.50. **Osztrák-magyar államvasut** 639.75. **Közuti vaspálya** 570.—. **Városi villamos-vasut** 330.— korona.

A hivatalos záratok a következők voltak:

Államadósság.			
	Péna	Áru	Péna
a) Magyar Államadósság.			
Arany. med.	118.75	119.25	207.—
Jul-ra	97.10	97.55	96.50
Koronajáradék	82.—	82.—	162.—
Koronaj. utim.	82.—	82.—	162.—
Jul-ra	82.—	82.—	162.—
Koronaj. 21/2%	82.—	82.—	162.—
Vasárnap-köl.	82.—	82.—	162.—
b) Osztrák Államadósság.			
Koronaj. máj.	99.—	99.50	99.75
—nov.	99.—	99.50	99.75
c) Egyéb nyitványos hitelintézk.			
Budapesti fiv.	96.—	96.75	96.—
1891. 4% köl.	96.—	96.75	96.—
Bankok.			
Angol-osztrák bank	279.—	281.—	—
Elő magyar bank	328.—	340.—	508.50
Fünel hitelb.	188.—	188.—	570.—
Basai bank	210.—	212.—	451.—
Bermes m. ált. váltóul. r-t.	240.—	260.—	1070.—
Magyar hitelb.	—	—	641.50
Ugrasas jul. med.	752.—	752.50	1825.—
M. agr. és járb.	450.—	460.—	2796.—
Takarékbankok.			
Bétsvárosi	225.—	224.—	585.—
Bpesti III. Rts.	200.—	200.—	1810.—
Bpest-Érszabv.	213.—	213.—	21400.—
Bpesti új. és orv. szolg.	419.—	425.—	15475.—
Egyes. bpesti	2025.—	2045.—	7725.—
Biztosító-társaságok.			
Bécsi bányász	445.—	455.—	824.—
Bécsi élet-és járadékbit.	645.—	655.—	240.—
Elő magyar. ált.	8276.—	8276.—	2200.—
Fonctüre	342.—	344.—	—
Malmok.			
Concordia	180.—	190.—	305.—
Elő budapesti	1000.—	1080.—	800.—
Krasébet	430.—	435.—	470.—
Lajza	230.—	230.—	—
Bányák és téglyagyarak.			
Érszabv. kősz.	225.—	230.—	320.—
Felsőm. bányász	568.—	585.—	140.—
Érszabv. kősz. gy.	100.—	105.—	548.—
Kőszabv. gy.	94.—	94.—	—
Magy. szőlés.	184.—	197.—	—

CIRCUS BEKETOW

Ma, vasárnap:

2 délután 4 órakor este 10 órakor **2**

— Mindkét előadás ugyanazon szociális műsor. —

Uj 3 Powels, fenomenális mutatványokkal levon. A világ legjobb műlovai. Cotrell Róbert ar. kitudó széké-lovár. Louise és Margaritha Cotrel urhőgyek, kiváló ügyes-zsokk Howarth Wilsons, eredeti bohóc és bohóc. Uj 1. Mlle Gusta de Botoni, kiváló iskola- és ardiolováró. Talep és Manolo urak, nagyszerű Batodde-urók 10 lovon és az oriai életfontán Át. Miss Marous az 5. nagyszerűen idomított 6 dupla ponyvával. Utolsó fellépés: **LOOPING THE LOOP** szalag-met a levegőben, előadva Wortley-Bayer Brothers-től. Utolsó fellépés: **BIKAVIADAL**, paródiája a híres mintá után.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. n. 8 órált reggeltől 4 óráig. Ma vasárnap, július 17-én

A francia ünneplyre gyönyörűen díszített területen nagy gyermek- és népiünnepély.

A nagy variété színpadon két előadás.

Délután 6 órakor nagy elit-gyermek-előadás, kitudó, gyermeknek való műsorral. Fellépnek az összes remek attrakciók.

As esti előadásban fellépnek:

ALEXIA,

a híres tourbillon táncával.

CLEMENT DE LION

a csodás billiárdgolyó manipulátor és a többi nagyszabású attrakció.

FOLIES COMIQUE:

Az elválasztott feleség. Szociális német bohózat. A szabadság mindenféle szociális. Bűvészet, báb-színház, száktudás, vírszi verseny stb.

Katonazenekar és különféle zenekarok.

Moulin rouge à la Paris.

Francia négyes. The Louisiana, eredeti cake-walk-csoport.

Remek nagyszabású tűzijáték

Belpódi 60 illér, gyermek-jegy 30 illér. Kedvezményes jegyek a városi tőzsdében.

Szájpadlás nélküli

légszivókamrás fogsorok.

A 23.255 számú magyar szabadalommal védett fogsorok, a moderna fogtechnika legnagyobb vívmánya, teljesen fölöslegessé teszi a kapeskát, a rugók, szájpádelem és egyéb mesterséges erősítések használatát.

Fogoraink kitünőségét a legmesszebb menő jóállást vállaljuk el. Fogoraink a legtöbb európai államban szabadalommal védve vannak, a római, brüsszeli és párisi egészségügyi kiállításokon díszoklevelekkel és nagy aranyérmekkel lettek kitüntetve. Szájpadlás nélküli légszivó kamrás fogorok csakúgy intezotinkban készíttetnek

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő-intézet

Budapest, Baross-tér 20. A keleti pályaudvarral szemben. — Csakis válaszbeljeggyel ellátott levelekre felelünk. —

ZILZER JOHANNA

80 éven át kitünőnek bizonyult, közkedvelt

Zarckenőcse

eltávolított mindenemű szépséghibát, nevezetesen szemlöt, májfoltokat, az orr és kéz vörösséget és annak késő korig egoszósága, rózsás színt kölcsönöz. Ár: 1 nagy tégely 2 korona 40 fill., 1 kis tégely 1 kor. 20 fill., a hozzátalozó szappan 1 darab 60 fillér. Betsküldések a világ minden tájára felé utánvétellel. Valódi minőségben kaphatók:

Zilzer Herminánál
VII., Akácia-utca 64. sz.
Török József, Király-utcai gyógyszerárban és Dr. Egger gyógyszerésznél, Váci-körút 17.

Akar ön valóban jó Orosz teát inni?

Rendeljen nálam, és soha többé ne teát, még ha ingyen adják se iszik. Egy kiló 12.— korona. Szállít — próbára 1/4 kilonként is — postán utánvétellel

Bochner Hersch Koppel, Nyár-utca 18.

Viszontelárusítónak 20% árengedmény.

Bankbizományi társaság

Budapest, VI., Csengeri-u. 59.

A legelőkelőbb pénzintézetekkel összekötötésben állván, módunkban van a legrovidebb idő alatt folyósítani a legkedvezőbb feltételi

törlesztéses kölcsönöket

állami, közgazdasági, vasuti és dunagőzhajózási tisztviselőknél, katonatiszteknek, tanítóknak és magánhivatalkodóknak 1—20 évig terjedő időre kezességekkel és kezessek nélkül.

Tárca- és személyhitelt

nyug helyből, mint vidéki kereskedők és iparosok részére.

Jelzálogkölcsönöket

földbirtokokra és bérházakra. Drágább kölcsönöknek olcsóbbra való konvertálását a legnyújtóssabb feltételek mellett eszközöljük ki. Csak telekkönyvi kivonat és kataszteri birtek, bérházaknál telekkönyvi kivonat és házbérvallomási iv küldendő be.

Akinek kölcsönre van szüksége, vagy aki meglevő adósságait olcsóbb kamatláb és kisebb havítottesztések mellett egyesíteni, illetőleg konvertálni óhajta, forduljon bizalommal cégünkhez, amely részletes ajánlattal díjtalanul szolgál.

Bankbizományi társaság,
Budapest, VI., Csengeri-utca 59.
Szóbeli értekezés délután 5—8-ig.

HOFFMANN GYULA Budán,

az „Erzsébet” híddal szemben.

Ajánlja: üvege porcellán és china-ézüst árúit minden lezárt árakban. Kristály üvegkészlet 12 személyre, 50 darab 4 frt 95 kr.-ért. Porcellán étkező-készlet 6 személyre (inom Roccoco kivitelben, dus aranyozású 7 frt. Porcellán tréskészlet, öt személyre 3 frt. China-ézüst evőeszközlet 6 személyre, 18 drb, remek kivitelben, 12 drb zomán, fűszertű, 3 fűszk, 6 lábas 3 frt. tokban 18 frt. Függőlámpák dívat szilban 3 forinttól feljebb.

Videki megrendelés utánvétellel.

Belső mörva toronyóra-gyár

Fr. Moravus

Brünn, Grosser Platz 6

gyárt és szállít

toronyóra-kat templomokhoz, iskolákhoz, kastélyokhoz, gyárakhoz, városházakhoz, nyaralókhoz, a legjobb kivitelben olcsó aron. — **Éjjeli ór ellenőrző-órákat.** Aránjátokinyen. Legmagasabb kiűntetés kitünő gyártmányért.

Kiv. I.

A Kalap-király

Elismert specialista 3., 4., 5. koronás férfi és női elsősorú kalap-különlegességekben. BUDAPEST, VI., Eskü-ut 6, Klottl-palota.

A letelepíté-
ban vásárolha
u. sz. 20. év
hermetizálás,
v. laonit
egység hang-
szereket, 41
büros ceterá-
kri 5 akkord-
dal, egy óra
a. sz. 10. sz. 10. sz. 5
kottasapokkal 10
koronáért
dara jár; aipalákat és zene-
művészek bönalatos olcsó árán.
Joh. Jos. Hübler, Graslitz,
Csehországban 798. Árjegyzék
ingyven. A székfűdés utány fel-
tör. nik. 50 ok. vos harmoni-
umok 41 koronáért.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Bud. án.

Természetes forró-
meleg kőes források,
szociológusok, su-
hary-massa ge, vízgyógy-
intézetek, villany-fény-
fürdők, gőzfürdők, kö-
kőszvény, ideg-, bőrbajok stb. felől kimerítő prospektust küld
ingyven a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

PHONOGRÁFOK
ÉS HENGEREK
GRAMMOPHONOK
ÉS LEMEZEK
RÉVÉSZ GYULA és TÁ

hangszerosztályában Budapest, Múzeum-körút 19
Részletfűtésre is. — Árjegyzék ingyven.

Elismert kitünő

= fényképezési készülék. =

Lechner-féle új zsebkamerák, reflexkamerák
KODAK-félek, 8 K. 50 fillértől kezdve,
jobbja szemből és is. Vízletpépek iske-
rei és hűtő használatra. Szérlőlemezek, má-
solópapírok és mindenféle vegyszerek mindig
friss minőségben.

Mr. Ha valaki egy készletet akar kiválósz-
tani forduljon bizalommal cégünkhez.

R. LECHNER (Wilh. Müller)
csész. és kir. udvari fényképezési cikkek gyára.
Fotográfiai készülékek gyára. — Másolatfűtés amatőrök részére.
Bécs, Graben 31.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vasuton és hajón, az Arakódás
és csomogolás megkötését
val. elfogad az elmaradó
Szabadalmi Szaktörköszttel
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany Műcs. 34.

KÖRÜTI FÜRDO
GOZMOSO

Gőz- és porcel-
lán-kádfürdők,
fedett téliuszoda
hidegvíz- gyógyin-
tétet, villamos
fürdők, izzasztó és
soványító-kurák.

Erzsébet-körút 51. A gozmosoda gyorsan és pon-
tosan teljesíti megbízásait.

Könyvnyomda !!

Mindenféle magyar-, héber- és német-szövegű nyomtatványok
csinosan kivitelben és olcsó árak mellett. Papír, iró- és
rajzszerek és minden a szakmába vágó cikkek. — Videki meg-
rendelések gyorsan és pontosan jutányos árak mellett portmentesen
szállítanak. Mermelstein Pálipó könyv- és papírkedvelő, könyv-
nyomda. Budapest, VII., Wessclény-utca 11.

Hair regenerateur!

ártalmatlan, színtelen, az őszülő haj színt nyolc, tíz nap alatt
visszaállító fejpádelek, mely nem festi sem a bőrt, sem a kezec.
Hátasért szavatolok. Ár: 2 kor. Bajusz-, székál- és hajozsaszó
Áru 1 kor. 20 fill. Székfűdés a fűtől. Tábor Gyula gyógyszerésze
Albert-Iszán. Budapesti raktár: Török J. gyógytára, Király-utca 12.
Eger gyógytára, Váci-körút 17. sz.

URANOSKÉK

ruhamosáshoz a legjobb kékítőszet.
Törvényesen védve.
Mosóintézetekben, háztartásokban a leg-
kedveltebb ruhakékítő.
Olcsó és felülmúlhatatlan! Kis üveg
24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő
1 nagy üveg 1.50, fél üveg 1 korona.
Kapható mindenütt.
Utánutoktól óvakodjunk!
Kiszárolagos gyártói:
Hochsinger Testvérek
vegyszeti gyára
Budapest, IV., Rózsa-n. 85.

Minden szöveges hirdetésnek... 4 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 66-13.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeg... Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadványtalal mindig közölni kell.

Levelezés.

Házassulndókhöz! Ötveny vagdok, 25 éves keresztény, gyermektelen...

280 férjhezmenő van előjegyzésben, vagyon 6000-60000 koronátig.

Csinos szerény író, államtitkarnok... levelenként házasság céljából.

Árpád. Mal levelében nagy és neves volt. Érti halldásom, hisz igérni vagy bíztalni nem lehet nekem.

Házasság. Szűk és gyámok, kik germeikkel kihasználást óhajtják, forduljanak bizalommal leveléig vagy személyesen.

Főss francia, angol, esetleg magyar bírály ismeretével keresem eszt és vásártal szarkozást céljából.

Komoly házassági ajánlat, saját gyár és birtokl. bíró 37 éves keresztény férfi, névelni óhajt.

Levelézni magyar vagy német nyelven, csinos fiatal emberrel, jellegé „Blanka” Nagyszombat; postrestant.

Állást keresők. Intelligens művelt fiatal nő, zongoraszerreltel, líl teljesen önálló és független, a háztartás minden szakán teljesen járban, megfelelő háztartási állást keres.

Egy csinos leány kérésébe vagy valami félrelőni állást keres. Választ a háztartásba kér. Inga csinos, jelle alant.

Kárpitos ajánlások dolgozik hazán is. Vörösmarty-n. 51. Blacho.

Házkiszasszonyoknak.

házenetnek ajánlunk falura vagy pusztára intelligens románok, leány, varrási, háztartásban gyakorlott, főzéshez ért, magyar, német és tót nyelveket tökéletesen bírja.

Oktatás.

Jeles oklevéllel és nagy gyakorlatú bíró tanító szerény díjazást tanítom, hogy tanulmányait a fővárosban folytathassa.

Kadót iskolába.

Tanulmányokban elmaradt tanulókat rövidesen felkészüléssel, több osztályból is levezetjük a Kereskés Dohány-utca 82. l. em. 14.

Szabás és ruha-varrás.

Minden inget és alkis a jövőjét biztosítani akarja, tanuljon meg rajzolni, szabni és ruhát varrni, erre alkalmat nyújt Budapesti Kereskés, régi háztartási szabásait tanítotat. Budapest, Erzsébet-körút 23. hól a rajzostól, szabást, ugyiszint a ruhavarrást alaposan, olcsón és rövid idő alatt elsajátíthatja.

Pénz.

Katonatisztoknak, Állami, megyei, városi és magánintézményeknek, íróknak és nyugdíj-előjárásokra 20 évi teljesítés mellett 7 százalékos Állami alkalmatlanság, gaddikóknak, iparosoknak és minden hitelképes egyéneknek 200 koronától, falujba, 4 korona havi törlesztéssel, Konvertálók bírók és háztartásoknál 10-50 évi előnyös törlesztéssel, vagy felszerelés azokat 4 százalékos kölcsönre, a legmagasabb összegig, Radó Mihály bank-bizományos, Szérvény-utca 11. sz. Válaszbélyeg-csatolóval. 10488

Pénzkölcsön.

100 díván kiállításra kitűnt minőségű szőnyegű, 24, ottomán 12 frt., 800 matrac, 40 hálószoba, szekrény, vasgép legolcsóbban. Aradi-ut. 19. pince. 20668

Lakás-bérlés.

Bérlők figyelmébe. Nagyon szép és olcsó háromszobás lakást lehet kapni Budán, Lukács-utca 2. szám. szép kiltás, jó levegő, a Császár-fürdő közelében, augusztus hónapra. 20620

Pénzkölcsön.

mladen irányban. Katonatisztoknak, Állami, megyei, városi hivatalnokoknak, papoknak, tanítóknak fűtés és nyugdíjelőjárásra csupán kötelezőnyre 10-25 évi törlesztésre. Továbbá 200 koronától feljebb minden hitelképes egyéneknek 4 korona havi törlesztéssel. Konvertálók bírók és háztartásoknál, kinek bírtokát drága kamat terheli, azokat kiscserélem 4 percentos szatálkára. Király József hűségdíjazás bejegyzett bank-kegyesület, Erzsébet-körút 5. (Válaszbélyeg). 10354

Butorok.

Butorok, hálóók, ebédők, szőnyegek, csillárok, íróasztalok eladók Klein György Vörösmarty-n. 47/B. 2078

Kanapé.

mind jó karban, elutasza a múlt, jutányosan eladók. Róza-utca 85. II. 20. 6036

Butor.

Különböző használt butorok háló- és ebéd berendezések, előszobaszekrények, íróasztalok, könyvszekrények, csillárok, konyha berendezés és lámpák eladók. VII. Almásy-tér 17. sz. az új hában, Lax Nánán. Szombat árva.2118

Butorok.

nagy alkalmi vétele, minden árban kaphatók. Legelőszobák, legegyszerűbb háló, ebédli, szalon és úriszoba berendezés, persz szőnyegek, különféle butorok. Olajfestmények egyenként is 5 forint-ig kaphatók. Gyár-utca 2. sz. Király-utca sarok. 6218

Butor.

különböző háló, barokk és faragott ebédli, szalonberendezés, egyes butorokból olcsón eladók. Részletesebbre is, árcémszámok. István-tér 11. 9299

100 díván kiállításra.

kitűnt minőségű szőnyegű, 24, ottomán 12 frt., 800 matrac, 40 hálószoba, szekrény, vasgép legolcsóbban. Aradi-ut. 19. pince. 20668

Beraktározásból.

visszamaradt egy hálószoba-berendezés, divatos és szolid, értéke 350 frt. kapható 180 frt. 2 szekrény értéke 60 frt. kapható 35 frt. érem. Drenkvil egyez a jellel szekrények, mosógépek, fotel-ek, székek, este. bannulus olcsó árban. Beraktározási vállalatnál Budapest, IV. Zöldfalu-utca 10. l. emelet. Ugyanott elvállalunk lakberendezést eliket és bútort, beraktározásra s kivárat 5% mellett előleg is adunk.

Lakás-bérlés.

Bérlők figyelmébe. Nagyon szép és olcsó háromszobás lakást lehet kapni Budán, Lukács-utca 2. szám. szép kiltás, jó levegő, a Császár-fürdő közelében, augusztus hónapra. 20620

Különbejáratu.

elegős úti és udvari szobák teljes ellátással vagy a kiltől, anonnal kiadók. Dobány-utca 28. l. 19. Ugyanott izetes ebéd 4 tál étel 10 forint. 6035

Kiadó uri lakás.

Csinosan burtozott, különbejáratu szoba, egy, esetleg két részére, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a kiadványtalal. 4073

Kiadó!.

Damjanich-utca 44. sz. alatti jónahon épült ház, az uttorjából, modernül berendezett, esetleg két részére aug. 1-re kiadó. Bővebbet Ozoiser Bélanál, Damjanich-utca 32. l. em. 10.

Modern házbán.

háromszobás és kisebb lakások augusztus, istálló anonnal kiadó. IX., Remete-utca 80. alant. 20670

Lakás.

új hában, kertre nyíló, Ludovikával szemben. Erő-utca 19. két szoba, fűdőszoba stb. 250 frt. kiadó. 20604

Budán.

I. Avar-utca 4. az egész első emelet 5 szoba erkélyvel, előszoba, ételszoba, konyha, fűdőszoba, klozet. Augusztus 1-re kiadó. Gáz világi-tás. 20665

2 ágy.

kiadó 2 férj részére, övegy nővel. Kisjános-utca 6. szám l. 11. Andrásy-ut közelében. 2070

Két fatalembor.

Intelligens családnál főregmentes szobát és teljes ellátást keres 100 koronánál. Ajánlatok: Elkán Ármin, Sifók küldendő, legkésőbb 23-ig. 20682

Világos.

két ablakos utcai szobába postai-tel. lakótársat keres. Szondi-utca 34. földszint 9. 2066

Házak, telkek.

Budán 4 szobás ház gyönyörű kerttel eladó, Járny. Sándor-ut. 30/B. 2079

Különféle.

Nyaralók figyelmébe. Elvállalok szállást, kiltözést és butor-beraktározást. Minden körítést teljes felkészítéssel. Levélbeli meghívásra anonnal kiadó. Berger Salamon szállító, Budapest, Szondi-utca 96a. 4974

Öszibarack.

körte, szilva, alma, gyögecsen, borsmenta 3 korona, barackpálinka 1 literje 3 korona. 2.40, barack-lekvár 1 literje 3 korona. Lillenthal F., Csongrád. 20649

Hölgyeknek.

tanácsot, segélyt nyújt, titoktartással szűk néket fogad garakort szűkösön. Kálissné, Erzsébet-körút 5. l. 18. lépcsőnél jobbra. 2117

Zálogedülát.

régi aranyt, ezüstöt és ékszereket, a legmagasabb árban megveszek. Singer János, kab. ékszerkereskedő, Király-utca 91. 20700

Műkertészet.

minden berendezéssel, 2 nagy melegház, 2 meleggáz, ablakokkal, jutányos árban eladó. Rákossiget 5. utca 2. szám. 20612

Élő rangu Minerva.

varrógép, elutasza miatt, sürgősen eladó. Főherceg Sándor-utca 30b. l. em. 12. 2005

Fényképező gép.

Clop Camera, igen finom, Dobles felszereléssel eladó. Dólos-utca 63. Fényező műhely.2983

Ízletes ebédkoszt.

keresek, Üllői-uton, vagy annak közelében, érettsített ár megjelölésével „ízletes” cím alatt főlkidárválaliba kérek. 3102

Szállításokat.

butorok és árúk baraktározását olcsón eszközöl Hajós Gyula és Társa szállítók, Szercesen-utca 53. 20684

Elveszett.

szombaton l. hó 8-én Zugligróton a „Fácán” vendéglőben egy ezüst bot: „Oráng-utca a faagon”. Jó jutalom ellenében átadó a főkapitány-ságnál. 20685

Házisnyák.

rendelés szerint, szépen és olcsón kiltötnék és megjelölték. Kiltűnt minőségű házisnyák, deki választékban legjutányosabban kaphatók. Schön József, mech. kiltözédegyen, VII., Elemér-utca 28. Elemér-és Murányi-utca sarok. 20682

Csúzban szenvedők.

meg az addig íl nem ért ide. Állá cipő, olcsó tokok, táskák és talpnyeres lekvármagva és ajánlatok.

Hallatlan olcsó árban!

120 koronánál legutóbban, új 19-4-es kerekekkel acéltámaszpáncsokkal és szerelvényekkel együtt készpénzzel mellett. Kerekpárkálarszeker Árjegyzék Inygen és bérmentve kiltetők. Ruzdinkin M. Gyáros Hécs. IX., Liechtensteinstrasse 23.

Üzletáthelyezés.

miatt az összes még rakítottan lévő finom és egyszerű BUTOROK,

u. m.: hálószobák, ebéd-ök, szalonok, angol, római és butorok, szőnyeggaranturák, képek stb. 80% árcémszámnyal eladotnak. 10274

Butorraktár.

IV., Váci-utca 69, l. em.

FABUTOR.

kárpított butor és vasbutor jó minőségben és olcsón.

RÉZBUTOR.

nagy választékban. Árjegyzék, ha a szűkséget teljes megnevezeték, díjtalanul; kívánatra kedvező ártartást feltételek.

POLLAK N. IGNÁC.

Budapest, VI., Teréz-körút 23.

M. kir. Államvasutak 11724-1904. Úl. a szám.

HIJEDTMENT.

A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutakon érvényes árudíjazású l. rész.

Önkéltelt vagy lakkozott vas és cinkpléh osztályozása.)

1904. évi július hó 15-étől kezdve visszavonásig, de legkésőbb 1904. év végéig való érvényességgel a „kiltökelet”, vagy lakkozott, de nem színyomatos, ugyiszintén beprólt vagy behengerzett műstráclak elított cinkpléh” teherárúkat való feladásnál az árudíjazás l. részben részes magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutak vonolnára a II. A. osztályú sorozatúak.

Budapest, 1904. évi július havában.

A m. kir. Államvasutak igazgatósága, egyszersmind a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjazatik.)

BUTOR.

mindennem, melyen leszállított áron.

Sürgösen eladó.

Steinberger Manó butoriparosnál, Teréz-körút 40.

Technikum Mitweida (Szász királyság). Igazgató: A. Holzt. tanár. Magasabb technikai tanintézet az elektro- és gépészeti technika részére.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like kasszinet, paplan, szőnyeg, etc.

GICHNER JÁNOS paplan, matrác, és kárpitosára gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raklára. Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.

STANDARD életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon. ALAPITTATOTT 1825. Magyarországi fiók: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. (Standard-palota.) Évi bevétel több mint 33.600.000 kor. Kiutalt nyreményrészek 170.000.000 " Vagyon több mint 256.000.000 " Halálesetek folytán kifizetve több mint 550.000.000 "

?? Gummy és halhólyag. valódi gummy gyártmány, tucatanként 1, 2, 4, 6 és 10 korona, amerikai varrás nélkül 3, 7, 10 és 14 koronánál, 25 darabban álló kiltökelet sok minőségű szőnyeg. Képv. Pessarium occlusivum kiltökelet 3 korona. Mítér, utca-áruházi ár. Éretl. médszer szerint 3 korona. Mítér, utca-áruházi ár. Árjegyzék együtt 60 fillér. Arlap Inygen. M. WÜLLER gummi-specialista, Wien, Wallnerstrasse 1/B, Ecke Kohlmarkt.

!! Helyiségváltoztatás !! Mintán jelenlegi helyiségem a veők nagy látogatónsá folytán szűknek bizonyult, emellett a cipőár-üzletemet szeptember 15-től átmozdítottam új alá helyeztem át. Addig is régi áraknak-ranból az árakat igen olcsón ajánlom, mert ezek az árak végeladást árannál is kevesebbek. Férő-cipő: Borjúbőr, víz, sima vagy betétes... 3.- Elegáns borjú vagy víz, fűző... 3.20 Szalonlak, sevrő, fűzős vagy egücs... 4.- Boxbőr, egücs vagy fűző 4.- gombos... 4.50 Sárga, bagariabőr, fűzős vagy egücs... 4.- Pincér-cipő, széges, egücs... 1.30 Tisztelet, lakk vagy sevrő... 4.- Borjúbőr, katonabúcsos 3.50, boxbőr... 4.- Női-cipők: Zergebőr, egücs vagy fűzős... 3.- Box, sevrő vagy lakk, fűzős... 3.50 Box, lakk, sevrő, gombos... 3.80 Szürke vagy drap szarvasbőr, fűzős... 3.20 Lakk, szürke, spangliszép... 1.80 Sevrő vagy lakk, fűzős... 2.60 Lakk vagy bőr, kivágot cipő... 1.60 Sárga, női, fűzős vagy egücs... 3.20 Gyermek-, sport- és kintcipők nagy választékban. Meg neva felétl árut kiscserélk vagy a pénzt visszadom. - Kérje nagy feynképes árjegyzékem Inygen és bérmentve.

Agulár Dávid BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 6/a. A világ legjobb cigarettá hüvelyei „Riz Albani” „Delicat” Kapható minden dohánytözsdeben.

Minden azo egyzesert beiktatasu... 4 filler. Vasnagabb beiktatasi 4 filler.

APRÓHIRDETESEK

A hirdetések díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegét kell mellékelni.

Apró hirdetések Kerepesi-ut 25. sz. alatti (Telefon: 54-39).

Blockner J. hirdetői iroda IV., Sztó-utca 6. szám.

Deutscher Miksa és társai hirdetői iroda Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker., Fűrőd-utca 4. szám.

Engelmann Mór dohányszőlő IV. ker. Kálvin-tér 3. szám.

Franka Pál könyvtárosa IV., Gróf Károlyi-féle palota, Kosuth Lajos-utca, Kiglyó-tér.

Fischer J. D. hirdetői iroda IV., Gortyosy-utca 1.

Falkenstein Soma könyv- és hangszertárosa MISKOLCZ.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozsef hirdetői iroda Andrássy-ut 50.

Goldgraber Mór könyvtárosa II. ker., Pó-utca 17. szám.

Grossmann Jágó hirdetői iroda KISKÖLCEZ és környéke részére.

Haasenstein és Vogler hirdetői iroda V. ker., Dorozsya-utca 2. szám.

Jambrikovits dohányszőlő Kerepesi-ut 57 (Táskap. 491).

Kerényi Rozália dohányszőlő VIII. ker., Múzeum-körút 10.

Leopold Gyula hirdetői iroda VII., Erzsébet-körút 54. I. em.

Messe Rudolf hirdetői iroda IV. ker., Ferenczy-körút 2.

Mész Antal hirdetői iroda IV. ker., Eötvös-tér 2. szám.

Nemetsek A. J. ügynök-iroda IV. ker., Petőf-tér 3. szám.

NJ. Nagel Ottó könyvtárosa Múzeum-körút 2. sz. (Nemesi Székess. bérház).

Rohonczi Ilona dohányszőlő VI., Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetői iroda VI. ker., Váci-körút 38. szám.

Sólyom Jakab hirdetői iroda IV. kerület, Ferenczy-bazár.

Sopronyi V. dohányszőlő VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohányszőlő IV., Kelemen-tér-utca 14. szám.

Szabó Miksa dohányszőlő Nagymező-utca 12.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker., Márcskői-utca 4. szám.

Schönwald Ferenc dohányszőlő IX. ker., Ferenc-körút 32. szám.

Schödl Gyula dohányszőlő V., Lipót-körút 8.

Schneider-féle tözsdé Egyetem-tér 5.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker., Szerviz-tér 8. szám.

Toldi Lajos könyvtárosa II. ker., Pó-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab király-utca 1.

Winter és Nagy Magyar-utca 6.

Minden apróhirdetést, melyet itt este 6 óráig faldának, másnap megjelenni a BUDAPESTI NAPLÓ-ban.

Levelvezetés.

Férjhez számú eszmény, művelő szögnyómet 4000 koronával (az. hivatalnokhoz vagy állami alkalmazottakhoz). Ajánlatok „Vidéki 24” a kiadókba kéreknek. 20890.

P....i számnak nagyon örültem. Nem álmom? Nem hasznos? Sokszor esztök ki... 20862

Béltár. Vasárnap délután 4 órákor várja... 20865

Reményég. Ádós anyamom, drága boldogságom... 20866

Enyém és egyetlenem I. A szerias lapban közzétett... 20879

Nősülni óhajtó önköltséget bíró fodrász... 20879

Szolid barna varrótészta ismereteket... 20879

Vidéki önköltséget bíró fodrász... 20879

Édes szívecském. Sok csodás élejt az avamat... 20888

Intelligens fiatal ember megismerkedni óhajt... 20888

Fortunátia I. óhajtó... 20888

Vidéki nagybő... 20888

Gaszdaságba keresetű... 20888

Egy fiatal szegéd... 20888

Tanonokoknak jó... 20888

Hivataliszoja... 20888

Ügysz... 20888

10 ezer... 20888

Gépirón... 20888

Kézműarség... 20888

Egy fiatal kitanult... 20810

Házkivasszony... 20810

Tanulóleány... 20810

Augusztus 1-Fe... 20810

Kávécsarnok... 20810

Kifözés... 20810

Háznyaralótelek... 20810

Birtok... 20810

Eladó birtok szeszgyárral... 20810

Pénz... 20810

Földbirtok... 20810

Egy szatócsüzlet... 20810

Hunyadi-téren... 20810

Nagybő... 20810

Üzletek eladását... 20810

Üzlethelyiség... 20810

Fűszerezés... 20810

Kisbözberz... 20810

Cnkorka... 20810

Vendéglő... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Orvosnak... 20810

Külföldiek... 20810

„Pénzszerekönyv”... 20810

Szorgalmas kártyos... 20810

Gomblyukóra... 20810

Tejtől... 20810

Berkovics Herach... 20810

Kájszárbarackot... 20810

Kávéházi... 20810

Ajtók, ablakok... 20810

1905. évre szánta... 20810

Géparisnya kötőpamutok... 20810

Óvd a feleséged... 20810

Hölgyeim!... 20810

Cseléd... 20810

Alkalmi vétel kerékpár... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Külföldiek... 20810

„Pénzszerekönyv”... 20810

Szorgalmas kártyos... 20810

Gomblyukóra... 20810

Tejtől... 20810

Berkovics Herach... 20810

Kájszárbarackot... 20810

Kávéházi... 20810

Ajtók, ablakok... 20810

1905. évre szánta... 20810

Géparisnya kötőpamutok... 20810

Óvd a feleséged... 20810

Hölgyeim!... 20810

Cseléd... 20810

Alkalmi vétel kerékpár... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

Remek faragott... 20810

Butor... 20810

Gyönyörű divány... 20810

Szőnyeg-divány... 20810

30 napi próbaidőre... 20810

nickel-anker-Roszkopj... 20810

remontoiróráimat... 20810

2 frt 50 kr. utánvétel melletti... 20810

3 évi jótállás... 20810

Nem tetszőkár a pénz... 20810

Mayer Leopold... 20810

BÉCS, XIV., Mariahilferstrasse 187/b... 20810

Kerékpár-sportvilág... 20810

Most kiadást ország... 20810

Ki felelőben... 20810

vegni akar, az saját érde... 20810

50% örömgazdálkodás... 20810

BUTOR... 20810

gy kőspéznért, mint... 20810

HITELRE... 20810

kőspéznfizetési árákon... 20810

BARTÓK FARKAS... 20810

BUDAPEST, V., Kilió Váci-ut 12. sz... 20810

Arjégyék 400 rajmai 60... 20810

Soványaság... 20810

Szép telt tudományos... 20810

Parisban aranyéremmel... 20810

Ajtók, ablakok... 20810

vasrollók... 20810

minden nagyságban és formában... 20810

HOFFMANN MÓR-nál... 20810

VIII., Tisza Kálmán-tér 4... 20810

REGÉNY

ASSZONYOK HATALMA

Írta: GUSTAF AF GEIJERSTAM

(10)

VI.

Hanem megjött a nap, amelyen komolyan be kellett látnom, hogy nem állok olyan magasan a világ felett, hogy a piszok fel ne hathasson hozzám és le ne ránthasson. Megjött a nap, amelyen megtanultam, hogy magamat, saját otthonomat, egyáltalában egész életemet ugyanazzal a szemmel nézem, mint ahogy azt mások már régen megtették. De ez nem következett be úgy márról holnapra, hanem lassanként és a kételkedés ideje volt a legrosszabb.

Mialatt kisleánnyal mind csendesebben összejártam, Signe élte a maga életét és én alig vettem észre. Észrevettem ugyan, hogyan húzódozott vissza tőlünk és néha azt is éreztem, hogy mindkettőnk megfigyelt, mintha megértette volna, hogy az a gyöngédség, amely egybefűzött bennünket, elválasztotta tőlünk.

Signe megunt, hogy mindig csak árnyékban éljen; arra vágyódott, hogy mint feleségem jelenjen meg; arra nagyon visszavonult azelőtt, éppen annyira tulzoltak lettek az igényei. Semmi nem volt elég jó neki, semmi sem volt az anyé. Valami nyugtalanság fogta el az egész lényét s ez a nyugtalanság befurakodott a ház minden zugába, örökké lesben volt és megzavarta ártatlan örömeinket, fenyegette azt, amit felépíteni véltem. Jól észrevettem, de nem akartam látni, szándékosan vaknak tettem magamat, s megelégedtem azzal, ha ott ültem a szobámban és gyermekemmel, aki jó, okos leányává növekedett játszhattam, vagy beszélgettem.

Hogy a talaj alatt valamilyen módon alá van ásva, ezt sejtettem persze. De sokáig tartott, amíg megéreztem szívemben azt az éles szurást, amely kétségtelenül megmondta nekem, hogy otthonom, amely ugyan mindig jelentéktelen és szellemileg szegényes volt, nem is nevezhető többé otthonnak. Nem is tudom már az okát annak, miért tört ki éppen azon a napon szóváltás Signe közt és köztem. Az ilyen okok akkoriban annyiszor előfordultak, hogy már egyikre sem emlékszem. De azt tudom még, hogy ott állt előttem a dolgozószobámban, haragtól kipirult arccal és félig elfojtott, zokogó hangon így kiáltott:

— Miért is vettél el feleségül?

Nem tudtam erre mit felelni, csak rámeredtem erre a nőre, akiről valósággal azt hittem, hogy először látom, de semmit sem tudtam mindebből írteni.

— Nem felelsz — folytatta. — Persze sokkal előkelőbb vagy, semhogy felelj, mert hát finom ur vagy és én csak egy szegény leány vagyok, aki volt olyan bolond, hogy rászédette magát. Ha a szerencsém megértettem volna, ha tudtam volna, milyen ember vagy, őrizkednem kellett volna tőled. És akadt volna tiz más jobb ember nálad. Így, most már tudod.

Az egész dolog olyan új volt még nekem, hogy semmit sem értettem mindebből.

— Mit gondolsz tulajdonképpen? — mondtam, s körül néztem. — Hát nem élünk mi itten tam s körül néztem. — Hát nem élünk mi itten

— Nem — felelt és az arcomba nevetett. — Nem élünk egészen jól itten. Hát látnok mi valaha egyebet ezeknél a szegényes szobáknál? Válszórtál-e csak egyetlen butort is azóta, amióta ebbe a bódéba beköltöztünk? Hát azt hiszed, hogy hozzád mentem volna, ha tudom, hogy egész életemet én a szolgálatod leszek? Ha hitted, hát alaposan csalódtál.

Kituskoltam az ajtón, amelyet aztán elzártam és még mindig csak annyit értettem, hogy valami szerencsétlenség szakadt rám és hogy meg kell mentenem a gyermekeimet.

VII.

Egy egész évig éltünk még együtt és emlékszem, hogy ez az év tele volt aggodalommal és minden lépésemnek csak az volt a célja, hogy min-

den áron bizonyosságot szerezzek arról, milyen nagy volt az én szerencsétlenségem és miben is állott voltaképpen. Különösen világosan emlékszem erre az évre, mintha nem is éltem volna át, hanem olyan gyakran olvastam, hogy kívülről tudtam.

Margit akkor tízéves elmúlt volt és egy este, közvetlenül karácsony előtt, ott ült a szobámban és olvasott, mialatt jómagam a gondolataimat rendeztem ahhoz a munkához, amely kegyeret ígért nekünk.

Akkor a leány felpillantott a könyvből és így szólt:

— Hol van a mama?

— Látogatába ment ismerőseihez — feleltem.

— Miért marad olyan sokáig oda? — folytatta.

— Nemsokára itthon lesz — feleltem, hogy megnyugtassam.

Arra megpróbáltam, hogy figyelmét a könyvéhez tereljem vissza és azt hittem, hogy ez sikerül majd. Gépiesen folytattam munkámat, de gondolataimat nem tudtam együtt tartani. Idegesen lestem minden hangot a lépcső, az utca felől.

Végül egészen megfélekedeztem arról, hol voltam és hogy Margit is ott benn volt nálam, mert csak akkor tértem megint magamhoz, amikor egy gyöngéd kis gyermekéz megismogatta a fejemet és egy hang így szólt:

— Miért sírsz, papa?

Összerementem és ezt feleltem:

— Nem sírok, gyermekem. Hiszen látod.

— Igen, de szomorú vagy.

Arca leirhatatlanul gondolkodó és töprengő kifejezést öltött és amikor észrevette, hogy arcom még mindig nem lett derűsebb, akkor lassan, mintha jó előre megfontolta volna, hogy mit mond, így szólt:

— Nem szeretem már a mamát. Nem jó hozzád.

— Nem szabad így beszélned — feleltem.

De a következő pillanatban hallom, hogy a küls megfordul a folyosó ajtajában s az isten tudja, milyen ösztönnek a hatása alatt, talán csak azért, hogy leányom pillantásait kikerüljem, gyorsan kimentem a folyosóra.

Aztán azt hallom vagy hallani véltem, hogy valaki gyors léptekkel rohan le a lépcsőn. Egerszermind becsapták az ajtót és ott állt előttem Signe. Szó nélkül meggyújtottam a gázlámpát, pillantásunk találkozott s mintha az ő szemében gnyfélélt vettem volna észre.

— Ki volt az, aki a lépcsőn lement? — kérdeztem lelkendezve.

Egészen nyugodtan egy nevet mondott és éreztem, hogyan gyönyörködik abban, hogy izgalomban láthat.

— Mit akart itt?

— Találkoztam vele az utcán és háza kísért.

— Miért nem jött be?

— Csak a lépcsőn akart világitani. Azt hiszem, sürgős dolga volt. Hiszen olyan házban lakunk, ahol még a lépcsőházban sincs gázlámpa.

Éreztem, hogy hazudik, de nem tudtam hinni azt, amit sejtettem. Valami bűnülés fogta el a testemet és a vérem lángolt.

Akkor Signe felkacagott. Még jól látom, amint elfordult tőlem, hogy köpenyét a fogasra akasztva s közben ezt mondta:

— Féltekeny vagy?

— Hallgass — szóltam rá csendesen. — Ne hogy Margit meghallja és menj a szobádba.

Arra megint visszamentem a szobámba, a fejem olyan hideg és tiszta volt, hogy azt hittem, bele tudnék látni magamba, mint valami világos ürbe.

Az asztalnál ott ült még a leányom s nagy, tágra nyílt szemmel meredt az ajtóra, amelyet magam után lezártam. De nem kérdezősködött, érzéketlenül és nyugodtan ült a helyén, mintha nem is vette volna észre, hogy visszajöttem.

— A mama itthon van — mondtam.

A gyermek csak bólintott válaszul, de akár egy felnőtt hölgy. Ott álltam a kicsike előtt s nem tudtam úgy uralkodni magamon, mint ő, ingadoztam, mondjak-e valamit és mit mondjak,

amikor hirtelen felállott, karját a nyakam köré fonta és görcsös zokogásban tört ki.

Kimondhatatlan rémület fogott el. Miért sirt ez a gyermek? És ugyan mi történetet? Bevártam, amíg kisírja magát a karjaim között, aztán, utolbó kisérletül, hogy megvigasztaljam és lecsillapítsam, így szóltam:

— Levetkőztessen ma a papa, ugy, mint akkor, amikor kicsiny voltál?

— Igen — zokogott és még görcsösebben símult hozzám.

És ajkával a fülemre hajolva így sutogott: — Ne mondd el a mamának, amit most mondtam neked.

Először nem értettem meg. De amikor később visszamenekültem ezekre a szavaira, új gyanu támadt bennem, amely még rosszabb volt az előbbinél. Ugy éreztem, mintha örvénybe kerültem volna, amelyből nem tudok szabadulni és akkor éjjel ruhástól aludtam a pamlagon.

VIII.

Másnap korán reggel egy helyszerző-irodába mentem, hogy valami cselédet fogadjak, mert eddig még nem volt. Azért tettem, mert mindekelőtt a gyermekekre kellett gondolnom és nem volt még időm, hogy valami egyébvel foglalkozzam. Fájdalmamat, mely hangossá akart válni, legyűrtem. Ha a legrosszabb következik is be, s kis gyermekemet meg kellett menteni.

Sikerült is hamarosan renbe hoznom a dolgot. Ez könnyebb is volt nekem, mint másoknak, mivel nem voltak nagy igényeim és nem volt kedvem ahhoz, hogy tulzott követelésekkel álljak elő. Rám nézve csak az volt a fontos, hogy egyáltalában kapjak valakit, bárki legyen is az. Csakis arról volt szó, hogy Margit sohase maradjon magára.

Miután ez a dolog rendben volt, az volt a szándékom, hogy visszatérjek megint a munkámhoz. Csakhogy amaz éjszaka után annyira fáradt voltam, hogy ahelyett betegét jelentettem és a vendégelőbe mentem, hogy alapos reggelivel fel-frissítem erőmet.

Abban az időben, irodalmi munkásságom melletet, amelyet ismeresz, még egy biztosító-intézetben is vállaltam állást, ahol délelőttönként néhány óráhozatt dolgoztam és ezért kicsiny, de biztos havi fizetést kaptam. Hát ez a rendszeres délelőtti távollétem volt az, amely nyugtalanított. Egy évig tartott már ez az állapot és a legnagyobb aggodalommal gondoltam arra, hogy mi minden történik az én tudtomon kívül.

És mégis titokban azt reméltem, hogy mindaz, amitől tartottam, végül mégis hiu képzeldésnek bizonyul.

Karácsony előtt egy héttel történt. Margit így szólt hozzám reggel:

— Mához egy hétre karácsony lesz!

Rám nevetett és egészen elégedettnek látszott és én azzal az érzéssel mentem a dolgomra, hogy annak az éjszakának hirtelen jött fájdalomra eseményeit elfelejtette. Annélkül, hogy bármin is töprengtem volna, tisztán fáradságból nem gondolkozva, ott ültem az asztalomnál és ettem, ittam. Az evés, ivás izgatóság hatott rám és gondolataim lassan rendeződni kezdtek. De annyira féltem a saját gondolataimtól, hogy el akartam őket magamtól zavarni. Az előző napi két jelenet, először Margit görcsös zokogása, aztán az az idegen vendég a lépcsőn, — tudtam, hogy mindez megtörtént; de álmatlan éjszaka megzavarja az ember agyát s az egész dolog olyan ködös és zavaros volt előttem, de akkor a sötétben fény lobbant fel és olyan rettenetes világosságot terjesztett, hogy míg azelőtt úgy véltem, hogy csupa sötétségtől nem láthatam, most az volt az érzésem, mintha a szemem gyöngye volna arra, hogy ezt a kínosan éles világosságot elviselje.

Eszenbe jutott ugyanis az a csunya hang, amelyvel Signe ezt mondta:

— Csak nem vagy féltekeny?

Villámszerűen cikkáltak fel előttem ezek a szavak és a világosságuk mellett mintha most már könnyebb lett volna megértenem a lelkiállapotomat, amely csudálatos keveréke volt a haragnak, kétségbeesésnek és fájdalomnak.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1904. július hó 17-én.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

D. u. 4-kor mérs. helyarádál: Nyári Antal és Tanai Prigyes fellépéssel

A hét Schlézinger.

Látnyos énekes bobózt 5 felv.

Este:

Ugyanaz.

Kezdeté 7 1/2 órákor

FÜVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

D. u. 4-kor mérs. helyarádál:

A bányamester.

Operett 3 felvonásban.

Kate:

Jászai Mari mint vendég

Stuárt Mária.

Szomorjáték 5 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

~ SZT. LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN ~ SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdeté d. u. 5 órákor. Vége este 10 órákor.

A hangszerek királynője az orgona!

Ily házi harmoniumot bárki megszerezhet magának 75 forint feljebb minden árban. Iskolák és dalárdák részére erős nagy hangú európai szerkezet a legúján-
tósabb, maghasználatra a legyeseen bevált amerikai rendszerű, melyek legfőbb kivételben, kellemes, lágy hangmellel erős hangkál fogva az egész zenekart vélt világot meghódították.

Mielőtt harmoniumot vesz, ne mulassza el

Reményi Mihály

a m. kir. zeneakadémia szállítójától árjegyzéket kért.

Budapest, Király-utca 44/56. sz.

Az összes hangszerek dúsa árakhoz. Mindennemű hangszerek javítására készesség mellett. Kifutó hurok. Cimbalom 5 évi jótállás mellett. Kivétel nagyban és kicsinyben.

Alapítófott 1850. Alapítófott 1850.

Cs. és kir. udvari szállító.

SEMLER J. Budapest, V., Bécsi-u. és Deák Ferenoz-u. sarok.

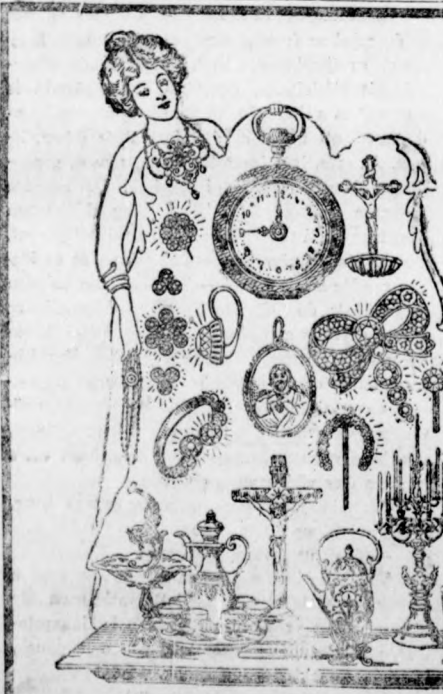
Értésíti a n. 6. vásárló községét, hogy a lavaszai valódi angol kelme-ujdonosságai már megérkeztek, melyek legkiválóbb cikke

„RIVIERA“

mely urföltény és női kosztümökre elősorban alkalmas. Angol himalaya és utazó pláncok nagy választékban. Minták kívánatra készességgel küldenek. Legapartabb angol mellényujdonosságok megérkeztek

D. Fèvre-féle szódavizkészítő-gép,

melyel bárki folyton, könnyen, legtisztább friss, egészséges és olcsó, kellemes ídíté italt készíthet, szódavíz, mesterséges ásványvizet bármilyen gyümölcsleves-szörp-gazét, kefir (szénasavas tej), szénasavas lédeg teát (nyáron megveszélhetetlen ital), pezsegő bort, pezsgőimondát, spricet, stb. készíthet. — A szénasav vegyülete. A kezet és egyszerű, kényelmes. Orvosok által rendeltetik. 6 12 18 24 30 deciliter tartalommal 6 — 8. — 10. — 12. — 14. — forint. A készítéshez szükséges kitűnő minőségű borkősavat, 500 grm. és szódabikarbonát 500 grm. tartalmú csomag ára 1.70. E. THEISSER Páris, a valódi Fèvre-féle szódavizgép készítője. Egyedüli főraktár Magyarországon Kertész Tódor, Budapest, IV., Kristóf-tér, nagyban és egyenként. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Dr. FRIM-féle hülyék és gyengeelméjűek
budapesti intézete
Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.
Felvesz élethosszára is betegeket.
Nehézkórosoknak külön osztály.
Prospektust ingyen. Díjazás mérsékelt.

Elszakíthatatlan kék munkásöltönyök
Széde, boncköpenyek és iroda-kabátok kaphatók
Gutmann J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 66.
Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Minden sorsjegy nyer.
OLASZ Kapható 36 havi részletfizetésre.
Havi befizetés:
1 darabra 1 kor. 90 fill.
2 3 80
3 5 70
Már az első részlet és 35 fillér portó ellenében megküldöm a sorsjegyek sorozat és számát tartalmazó részlet-ívet, 2 részlet egyszerre való beklüsdésnél a harmadik részlet is nyugtáztatik, tehát egy részlet ingyen.
FLEISSIG Bankház, Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.
Azonnali Játékjog.

Harisnya-király
Kizárólag Teréz-körút 2.

VERŐ ADÉL internátussal egybekötött tan- és nevelő intézete leányok számára.
Nyilvánossági joggal felruházva.
BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 19., Gróf Károlyi bérház, I. emelet.
Négy elemi leányosztály. Négy polgári leányosztály. Két tovább képező tanfolyam. Előkészítő tanfolyam az állami tanítóképző vizsgához. Állami tanterv. Szaktanítás. Tágas, levegős tantermek. Tornaterem. Egyszerű polgári nevelés. Mérsékelt árak.
Vidéki szülők figyelmébe, VERŐ ADÉL tan- és nevelő intézete internátussal van egybekötve. Szeretetteljes bűnausmód. Gondos felügyelet. Egészséges kitűnő polgári ellátás. A szülői házat minden tekintetben potló otthon. Tágas, levegős hálótermek. Villamvilágítás. Bennlakó tanítónők, nyelv- és zenemesternők. — Mérsékelt árak. — Részletes ismertetővel szívesen szolgál az Igazgatóság: Budapest, VI. Gyár-utca 19., I. em., gróf Károlyi-palota.

FOGÁK
szájpádás nélkül, 3 koronától. — Az általunk készített és Párisban első díjat nyert fogorvosok azonnali megselezetők és rugalmas kímélően használhatók. Régi fogorvosok által kitaláltak. — Vidékiek 12 óra alatti bejegyzéssel, 10 évi jótállással.
Fogorvosi intézet:
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.
Fogorvos: LÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S.
Tartós piombák 3 koronától, foghúzás érzéstelenítéssel 2 koronától. Fogad: reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. — Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.

SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintaoltalmat megvezető a SZABADALMAKAT ÉRTEKESÍTŐ VÁLLALAT FASZTOR (bej. cég) BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 17. Félvilágítás díjtalan. Telefon 24-20.

A legjobb új és egyszer használt **ZSÁK** vízhatlan ponyva legolcsóbban kapható **FISCHER J.** ponyva- és zsák-áruházában =
BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákokat és becserelek ujakra használt terményzsákokat.
Ponyvakölesznő intézet. Legszolidabb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Benzinmotorok, lokomobilok és ipar-gázmotorok.
G. Bernhard Söhne és és kir. szab. motor- és gépgyár, BÉCS.
Magyarorsz. vezérképviselője Pécsi Samuel, Budapest, VI., Gyár-utca 48.
Elsőrendű gyártmány. Mérsékelt árak. Kedvező feltételek.

Willers és ifj. Prinzhause névsnői műhely és gyúgyantabegyéző gyárty Budapest, Váci-körút 56. sz. Árjegyzékkel szolgálunk.

BERGMANN-féle amerikai Schampooing-Bay-Rum (Védjegy: 2 Magyar) V. Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a E családlatosan Udít és haj-erősítő, emeltőgya közkedveltségű fejtíz, valamint a legjobb szer fejkorpa ellen. Kapható itvegenként 2 koronás. — Kapható 6 — 60 raktrákban Budapestben: Betsányi K. drog. V. Fűrdő-u. Molnár és Moser V. Korona-u. Neruda Nándor drogeria IV. Kossuth Lajos-utca Eisenbrüer József borbély IV. Deák Ferenoz-utca Pánel Antal borb. V. Sas-ut. Kabakovics György borbély II. Vigadó-érület. Kruh Pétor VI. Teréz-k. 35. Schrottman Lipót borbély. Balatón V. Sas-utca 10. Venczel József borbély VI. Teréz-körút 3. Vessely K. V., Fűrdő-utca 5. valamint a legtöbb más drogeriában és borbélytelekben.

PONTOS ÉS LEGJOBB ÓRÁK
5 évi jótállás mellett 5 arany- és ezüstékszerek, evőeszközök, alkalmi ajándékoknak való kina-ezüst dísz tárgyak, egyházi szent edények részletfizetésre is. Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN műórás
BUDAPESTEN, Erzsébet-körút 29.

BRODER PLACHT legnagyobb és legrégibb 1880-ban alapított hangszer és húrgyára Schönbach 379. Eger mellett Csongor-szágban. Ajánlják mindenfélé hangszereiket és húrnjakat a legolcsóbban. Javítások jól és olcsón. Árjegyek kívánatra ingyen és bérmentve. Levelezés német.

TAKARÉKSKODNI

MAGGI-kifutatók: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj, hatszor versenyen kívül, többi között az 1869 és 1900-iki párisi világlkiállításokon, (MAGGI GYULA királtköt.)

lehet a szekszoros kiállítás és régóta jól bevált

MAGGI-ÉRŐSÍTŐ

helyes használata mellett. Néhány csepp — a táplálékhozátva — elegendő, hogy ezáltal gyenge leveleink, mártásoknak, fűszereknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes lét adhasunk. — Üvegcsékben 50 fillértől kezdve (utántöltés 40 fillértől kezdve). — Kapható minden fűszerkereskedésben, esenecg-üzletben és drogueriában.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
főleggyógyász (kapotás) és a gyógykezelésére legjobban alkalmas

Dr. KAJDACS
v. or. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-3-ig.
Budapest, IV., Gyógy-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyítok.

1868-óta használatban.
Berger-féle orvosi kátrányszappan,
kiváló orvosok által ajánlva; Európa legtöbb államában fényes eredményeivel van használatban

mindenféle bőrkiütés ellen.
különösen pedig brónchus és fejkörpá-simórt, parazita kiütések, rózsr, fejtör, és a lábizzadá, fül- és szájkörpá ellen. A Berger-féle kátrányszappan 40 százaléka in-kátrányszappanból és lényegesen különbözik az összes forgalomban lévő kátrányszappanoktól.

Idült bőrbajoknál használatban van a jó hatású
Berger-féle kátrányszappan
is. Enyhébb kátrányszappan gyantát az aróré minden tisztáltságnak megadhatóes előlőből, gyermekok bőr- és fejbőrkiütés ellen, valamint GIMMULATIATLAN módos és fűrdőszappannak a mindennapi használatra, szolgál a

Berger-féle glicerín kátrányszappan
35 százaléka glicerín tartalommal és parfümizorva. Mindeuik fajtának ára darabonként utantöltéssel együtt 70 fillér. A gyógyszerárakban vagy illatszertárakban tessék kizárólag Berger-féle kátrányszappant kérni, figyelve az ide melletti védjegyre és a mellette levő cégjegyzésre: G. Heil & Co.

Külföldi díszoklevél
Évesben 1868.
3 aranyérem
mel az 1900-iki párisi világlkiállítás alkalmával.

Olyanok részére, a kik a kátrányszappant nem tudják elférni, vagy nem szeretik, gyártjuk színtelen és megízeltetett kátrányszappant az anthrol-szappant, a melyet Heil-féle anthrol-szappannal (fehér kátrányszappannal) név alatt hozunk forgalomba. A különböző fajták a következők: 5 és 10 százalékos anthrol-szappannal, anthrol-borász-szappannal, anthrol-kén-szappannal, anthrol-kénvirág-szappannal, anthrol-glicerín töltétes-szappannal. Az anthrol-szappanok orvosi kísérletek szerint bőrkiütés ellen és az archór tisztáltságnak ellen kiválóan beváltak. Egy darab ára 80 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszertárakban.
Magyarországi főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF,**
gyógyszertára, Budapest, Király-utca 12. sz.

HA SZÉP AKAR LENNI.
Végh nével ellátott Angyal-cremet vegyen, mely 1 téglő elmozgatása után elűntet sepiót, májfótot, pattanást, hámlehetet, mitesszet, orrvörösséget, korosabb hüllyegést, elűnteti a ráncokat, mialatt megakadályozza a veséket. Kinek tiszta arca van és állandóan használja a VÉGH-ÉNEK ANGYAL-CREMET, az biztosítva van minden arc-tisztáltságnak ellen. Egy téglő 1 korona, 1 doboz Angyal-puder 1 kor., 1 darab Angyal-szappan 1 kor., 5 kor. megrendelési bérmentve. Kapható az „Angyal” gyógyszerárban, SZOLNOK, továbbá Török József gyógyszerárban és minden gyógyszerárban.

Dóczy M.
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 10. sz.
A főváros legnagyobb cipőraktára

Férficipő:
Eorjúbőr sima vagy betétes 3.20, fűtés 3.50, bakancs ... 3.70
Earna zerge, fűtés vagy cugos 3.50, bagariabőrbeli ... 4.00
Finom szalonnák, cugos 4.20, fűtés 4.50, gombos ... 4.80
Elegáns amer. box, cugos 4.20, fűtés 4.50, gombos ... 4.80
Elegáns francia sevrő cugos 4.20, fűtés 4.70, gombos ... 5.00
Derog-bakancs, box vagy szalonnák 5.00, sevrőből 5.50
Tennis-cipő Chrom-talppal és szilke szarvasbőrrel 2 fűtés 6.00

Női cipő:
Lakk vagy zerge, kivágott 1.60, kereszt- vagy kétszatos 2.00
Fekete vagy sarga zerge, cugos 3.00, fűtés 3.20, gombos 3.50
Finom szalonnák, fűtés vagy cugos 3.50, gombos ... 3.80
Sarga vagy barna bagaria, fűtés 3.50, gombos ... 3.80
Elegáns amer. box, cugos 3.50, fűtés 3.60, gombos ... 3.80
Finom francia sevrő, cugos 4.20, fűtés 4.40, gombos ... 4.80
Ujdonság, szilke szarvasbőr, fűtés vagy gombos ... 4.50
3 vagy 3 spanglis, fűtés vagy gombos félcipő ... 2.00

Videki megrendeléseket utánvételt pontosan eszközöl, nem megfelelő kiserélek. 10 forintot felül bérmentve.
Uj árjegyzék és csomagolás ingyen.

Minden gyógyszerárban kapható.
Otthon valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szor a

THIERRY
gyógyszerész balzsam
mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Roszs emésztésnél és ennek melléjelenségeinél a leghatásosabb mint: fejbőrfőrdő, gyomoréreg, szájkörökés, savköpés, gyomor túlterhelés, gyomorgérg, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyengeség, fűlfűvadás stb.

Görös- és fűfalemosószappán, köhögést megszünteti, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb postaküldemény 1 kis vagy 6 nagy líveg 5 kor. költségmentesen. 60 kis vagy 30 nagy líveg 15 kor. költségmentesen.

A rakárnak kúszinyben 1 kis líveget 30 fill. egy duplaívegét 60 fill. árusítanak. Tessék az egyedült és egyetlen törvényesen védett zárd apácavédjegyre „Ich dien” ügyelni. Egyedült valódi.

Ezen védjegy utánazása és más, börtvényesen nem engedélyezett, tehát forgalombahozatala nem jogosított balzsamok forgalombahozatala és ismételtárusítása bíróiakt üldöztek.

Thierry A. Centifoliakenőcse,
gyógyszerész

fűfalemosószappán, pakított, feloldó, húzó, gyógyító stb. Postán legkisebbe 2 téglő 3.60 kor. franko. A rakárkúszinyben 1.20 kor. téglőenként.

Küzponti rakár Budapest: Török J. gyógyszerár, dr. Egerer Leo gyógyszerár. Veres gyűgyészertár, lugos. Dírekt rendelések ily elűntednek: Schultze-Apothekes des A. Thierry in Fregrad, bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az ősszeg elere beküldetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkeznek meg, mint utánvételt és elűntek az utánvételt pótlásokért, azért ajánlatos az ősszeget azonnal küldeni és a postautalvány szolvényén megtenni a rendelést, és pontos címet írni.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségekben szenvednek
mint húgyúti és hólyagbeteg, húgyvesztülleték, vizelet szarvak, éjjeli magömlések, sebek az balokorban bántalmak (syphilis) az ünterőzés utabájaként fellépő idegbegek, kormi férfereg elgyengülés, bármily bőrkiütések stb. nélkül fehérbegek, mely bajok alapos, gyors és gyökeres gyógyítására, szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyogyómodjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal
v. or. és kir. főorvos országos hírv és legregibb 30 éve fennálló rendelő-intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyúti és hólyagbeteg vizsgálatra villamos húgysonkák segítségével Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakzsírú tanácsot ilyenek, gyógyszerelők gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

BUTOROK.
Háló-, ebéd- és szalon-butorok, egy késpézárót, mint részlet-beszéres ártelemlés nélkül, elősebben mint bárhol, kaphatók. Erzsébet-körút 48. Koyallal szemben.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

INGYEN

és bérmentve, zárt horikóban kűbűkűk bárcinek legjobban megjelent rendeléskivül érdekes tartalmu, több ezer ábrával és bő magyarosattal ellátott árjegyzékűek.

Universal sérvtők pártalmak, kik gummi-ágyoncsapattal a legmagyobb sérvt elűntednek. Az árjegyzék a kűbűkűk sérvtők bővebb magyarosattal szolgál.

GUMMI halhólyag, néi szerék, bő magyarosattal és használati utasítással. — 20 korona megrendeléstől használatig engedélyem.

Műkezek, műlábak műbűkűk, tángcekek, egyenestartók, gummihartonyák, háskötők pontos utasítással és kézzel.

Az árjegyzék kűbű az „első segély” lérték. **Mézőeszközök** csőpészerek és iparvállalatok kaphatók.

Betegpótlási cikkek kűbű-küsziny osztályozva bő magyarosattal.

BETEGTOLÓ SZERÉK.
Cim:

Magyar orvosi műszertár
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
(a Rókus kórházzal szemben).

A vörös keresztre ügyeljenek!

8 napi próbaidőre
kűdők bárcinek valóságos ércanyag
kettős fedeltű
Tulla-Remontoir órákat

és kűtelezem magam 8 napon belül az órárt visszavenni és az árt azonnal visszakűldeni. Valédi érc Tulla-Remontoir óráknak kűtős fedeltű van (rugófedél) gyűnyerű vadászkeppel, vagy domboru magyar országalmerrrel díszítve, kűtűlő precíz és szerkezettel és három órárdél által charnier-al van portól és nedvségtől megvédi. Dea óra gyűnyerű kűtűlede eddig még nincs elérve és senkinek sem szabadna gűmlaszáni egyet próbára megrendelni. Rizikó ki van zárva. Ara egy hozzáúli sportóráccal együtt 5 fr. 3 éves írásból pótlás. Egyedűli szektűlés utánvételt mellett az I. gyárti rakár által: **Max Hóhnel órák,** Bécs, IV., Margarethenstrasse 33-35.

A legnagyobb és legregibb cég, Alapítva 1840. Legnagyobb jutalmak: Grand Prix és nagy aranyérem. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi különlegességek.

Párisban időseben alkalmával beszeresem a legregibb eredeti párisi mellettek és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítenek. Minden álam valósított cípsőrt 1 évi írásból pótlást vállalok, hogy a felsőbör repedése ki van zárva, ha GUZI-konocsóssal bekeni, idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

GUZI Minden vírtéki rendelést vagy teljesen portomontesen vagy kűvintára 1 pár elegáns cipő samft mellettek ingyen. Nem megfelelő kűserélek vagy a pénz visszaidom.

Hogy mindenki meggyűződjék világhírv GUZI-konocsóssám jószágáról, mindonki ki címet velem küli, 1 téglő GUZI-konocsót és 2 db szax eredeti fényképfelvételek ellátott árjegyzékem kűtűlőm ingyen és bérmentve. Legpontosabb mértékek, ha haragymában egy papírra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk.

Fűrti elegáns víx fűtésűcipő	3.50	Párisi divat elegáns sevrő,	frt
Erős víx sima dupla talppal	3.20	fűtés v. gombos, sefém-béssével, női	4.20
Box bakancs varrott talp,			
elegáns	4.50	Kivágott, kétszatos szalonnák v. finom bőrcipő.	2.00
Felűndő elegáns szalonnák, fűtés, valédi sevrő bőrszármál	4.50	Gyermekcipő, magas, 3 évig	1.00
Elegáns zerge, női, cugos,	3.20	Zergébőr, magas, gyermek,	
Felűndő elegáns angol box fűtés, női	3.80	fűtés, sevrőből, 7 évig	2.00
		1.80, 8-10 évig	

AGULÁR IGNÁC
Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

Hydrochromin

csupán hideg vízzel, minden egyéb pótlék nélkül keverve, már festésre kész, szagtalan, zomániszterűen sima, mosható, viharálló és tűzbiztos festék, mely homlokzatok és mindenemű lakható helyiségek festésére kiválóan alkalmas, gyorsan szárad, évek múlva sem veszít el azút, gűzöknek, esonok és sztratos időjárásnak ellenáll. A „Hydrochromin” festés bárcely szilárd alapon, ily kűvén, fán, yason, bidogon stb. bevállik. A „Hydrochromin” a legolcsóbb festék és egy négyezsgűl méter területnek vele való befestése körülbelül 5 fillérbe kerül. Bárcely színben kapható. Tűjéköztavál, mintavál és árjegyzékű kűvintára bérmentve és ingyen szolgálunk.

Szarazvami kűre-, mész- és kőipar részv.-társaság
Szarazvám (Sopronmegye).
Budapesten képviselve: **KÖNIG MIKSA** ur által (lakik: VI., Gyár-utca 13).

Konkolyozók (trieurók)
minden gabonamem osztályozására.

Graepel Hugó
gépgyárónál
BUDAPEST,
VI., külső Váci-ut 46.
Minyeg 10 kűg. gabonamintá beűkűlése esetén különleges trieur készítettek.

PÉNZKÖLCSÖN!

A pénzkölcsönt kereső közönség figyelmét fölhívjuk azon kedvező körülményre, hogy vállalatunk mindenféle pénzkölcsönügyben teljesen díjtalanul szolgál **utbaigazítással, tanácsal és részletes fölvilágosítással**, ha az iránt akár szóbelileg, akár levélileg keresik meg. Kimerítő prospektus (üzleti tudósítás) ingyen. Kizárólagos címünk és központi irodánk:

PÉNZÜGYI TANÁCSADÓ

Budapest, VII., Klauzál-utca 6.

TELEFON 16—42.

Törvénysz. bejegyzett cég.

Folyósítatunk 14 nap leforgása alatt, minden előleges költség nélkül, kötelezvényre (váltó nem kell) **6—7% kamattal kölcsönt** tetszészerinti időtartamra (5, 10, 12, 15, 20, 25 évre), a legtöbb esetben kezes nélkül, tehát csupán egyedüli aláírásra; és ha mégis szükségeltetnék kezes, akkor külön díj nélkül gondoskodunk azokról. A tőke- és kamattörlesztés 1000 korona után havonta, például: 20 éves törlesztésnél 7 kor. 50 fillér, 15 éves törlesztésnél 8 kor. 70 fillér.

Az ily módozatú kölcsönt folyósítatjuk

KÖZTISZTVISELŐK

nek, egymint: állami, megyei és városi hivatalnokoknak, katonatiszteknek főhadnagytól kezdve), vasuti hivatalnokoknak, bármily alkalmazásban volt nyugdíjasoknak, bírának, tanároknak, tanítóknak, nyugdíjigényrel bíró magánhivatalnokoknak, dunagőzhajózási, tengerhajózási, vízszabályozási, csatornázási tisztviselők, továbbá déli-kassa—oderbergi és egyéb magán- vagy helyiérdekű vasutak kivatalnokainak, kiknek legalább 1800 korona törzsfizetésük, vagy ha nyugdíjban vannak, akkor legalább 1200 kor. évi nyugdíjuk van. Ezek az egyáltalán elérhető legmagasabb összegű és egyebekben is a legelőnyösebb feltételi kölcsönt

KAPHATNAK

általunk. Levélbeli válaszához a válaszbélyeg csatolása mellett megírandó: név, lakás, állás, fizetés és az eddigi szolgálati idő mennyisége. **Régi tartozásokat konvertálunk a törzsfizetés arányában** akként, hogy az illető kifizetheti összes adósságait és még kézpénzt is készhez kapjon. Ha akármily nagy összegű tartozása is van, kísérelje meg az adatok közlésével irodánkhoz kérdést intézni, mert, ha egyáltalán keresztülvihető a kölcsönügylet szolid alapon, akkor mi bizonyára megtaláljuk a lebonyolítás módját. Ha most nem is lenne szüksége kölcsönre, hanem csak később, hónapok után kívánna azt igénybe venni, akkor is tegye meg kérdéseit most, hogy megállapodásra jutva, a szükségelt időre pontosan megkaphassa a

KÖLCSÖNT.

Kimutatás, hogy ca. ki mennyi kölcsönt igényelhet:

1800 korona törzsfizetéssel kaphat	1300 kor. kölcsönt
2000 " " " " " " " " " " " " " " " "	3000 " " " " " " " " " " " " " " " "
2200 " " " " " " " " " " " " " " " "	4000 " " " " " " " " " " " " " " " "
2400 " " " " " " " " " " " " " " " "	5500 " " " " " " " " " " " " " " " "
2600 " " " " " " " " " " " " " " " "	6000 " " " " " " " " " " " " " " " "
2800 " " " " " " " " " " " " " " " "	6500 " " " " " " " " " " " " " " " "
3000 " " " " " " " " " " " " " " " "	7000—7500 " " " " " " " " " " " " " " " "
4000 " " " " " " " " " " " " " " " "	8500—9000 " " " " " " " " " " " " " " " "
5000 " " " " " " " " " " " " " " " "	10000—12000 " " " " " " " " " " " " " " " "
és így tovább.	

A hitelintézet a megszabott törlesztési idő előtt a kölcsönt nem mondhatja föl, de a fölvevő bármikor visszafizetheti azt.

Kölcsönt kieszközlünk **katonai házassági óvadéokra**, értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, legalább négy éves életbiztosítási kötvényekre és mindenemű óvadéokra

VÁLTÓKÖLCSÖNT

folyósítatunk minden fővárosi és vidéki hitelképes egyénnek 500 koronától egy millió koronáig. Váltókölcsönhöz föltétlenül kezesek kívántatnak és ezekről a kölcsönkérő tartozik gondoskodni, továbbá budapesti kölcsönkérő 5 korona, vidéki pedig 6 korona tudakozódási díjat tartozik fizetni. Kezes nélkül váltókölcsön csak akkor engedélyezhető, ha a kölcsönkérőnek birtoka van és megengedi, hogy a kölcsön a birtokra kebeleztessek.

JELZÁLOGKÖLCSÖNT

folyósítatunk földbirtokra és nagyobb vidéki városban levő bérházra 5 évtől 85 évig terjedő törlesztési időre 3½—4% kamattal mellett. Kérdezősködéseknél tanulmányozás végett beküldendő címünkre: földbirtoknál a kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat, bérháznál pedig a hiteles házbérvédelmi kimutatás és telekkönyvi kivonat. Ezen iratok beküldése még semmire sem kötelező és ha megállapodásra nem jutunk, akkor az iratokat azonnal és díjfölszámítás nélkül visszaküldjük.

TÁRCAHITELT

számlahitelt, visszszámítolási hitelt folyósítatunk intézeteknek, vidéki bankoknak, takarékpénztáraknak, gyárosoknak, vállalkozóknak, ház- és földbirtoktulajdonosoknak, bejegyzett kereskedelmi cégeknek, malom- és bányatulajdonosoknak, gyógyszerészeknek stb. stb. a legkülansabb föltételek mellett 4—8 nap alatt.

ELŐLEGET

kieszközlünk terményre, gyapjura, valamint mindennemű kikészített vagy nyersáru, kereskedelmi és ipari cikkekre. Közvetítjük sorsjegyek, értékpapírok és részvények eladását (részletfizetésre is) és vételét. Ugyanezekre kölcsönt kieszközlünk a teljes értékig.

HÁZ ÉS BIRTOK.

Nagyobb birtokok és kizárólag fővárosi házak eladását és vételét is közvetítjük és sikerrel lebonyolítjuk a legrövidebb idő alatt, mert eladások és vételek állandóan vannak irodánkban előjegyzésben az egész országból, sőt külföldi vevők is előjegyzésben vannak. Megkereséseknél a borítékra „Ingatlan osztály” irandó.

Címünk:

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóvállalata Budapeston,

VII., Klauzál-utca 6. sz.

A Népszínház közelében.